

REDACȚIA

Deák Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pe un an ... 20 cor.
Pe jumătate an ... 10 "
Pe 1 lună ... 2 "N-rii de Duminecă pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE

de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

TRIBUNA

S'au potolit!...

(*) În ziua împrăstierii Dietei un corifeu al partidului liberal îmi spunea îngrijorat: «E penibil cu câtă indiferență primește țara dispozițiile guvernului... Să vezi că peste câte-va săptămâni în toate părțile nimeni, nimic n'are să zică împotriva absolutismului, ci se va obicinui cu el, cași când ar fi ceva foarte firesc»...

N'a trecut însă decât o singură săptămână, și cel dintâi oraș unguresc a și desarmat. Dobriținul, cel care în două rânduri s'a împotrivit poruncilor guvernului, «civii» cari puțin a lipsit să nu-l omoare pe fișpanul Kovács Gusztáv, acum după-ce li-s'a trimis un comisar guvernial cu depline drepturi, a «deslegat» Joi pe slujbași de îndatorirea «resistenței», cu alte cuvinte i-a autorizat să se pună la dispoziția guvernului despre care nainte cu două săptămâni nu voiau s'audă nici morți.

Budapesta a desarmat îndată ce i-s'a trimis comisar regal în persoana lui Rudnay Béla.

Dacă au desarmat cele mai furioase municipii, cine se mai îndoieste că e numai chestie de vreme ca și celelalte toate să se supună și lucrurile să meargă în regulă, ca și când nimic nu s'ar fi întâmplat: n'am fi avut niciodată parlament, nici am fost obicinuți să fim cârmuiți în comitate și orașe conform «autonomiei millenară»...

Ceeace dovedește — cum spusese scriitorului acestor rânduri fruntașul liberal —

că onorabila coaliție nici odată n'a luptat pentru lucruri cari au fost dorința nestrămutată a Ungurilor chiar. Căci, la urma urmelor, sărăcia și emigrația crește nu din cauza lipsei de comande maghiare. Tot așa: deși a fost parlament, de vre-o patru ani încoaci cine ar putea să spună însă că el a lucrat ceva pentru — popor. S'au războit numai șefii mânați în luptă disperată de ambiții personale condamnabile.

Iată de ce țara nu se mișcă, ci stă indiferentă când i-se «confiscă» până și cel mai cardinal drept: acela de întrunire!... Căci până și cel din urmă «gányó» de pe pustele Alföld-ului se întreabă: «Dar bine, de vre-o 3—4 ani ce am făcut? Ne-am tot întrunit și am umblat pe la Budapesta în delegații «naționale», dar de aceea nici ani mănoși n'am avut, nici au scăzut dările... Ciucuri naționali și comandă ungurească chiar dacă ni-ar fi dat M. Sa, neavând drept de vot, tot domnii magnați vor stăpâni peste noi»...

Potolirea asta a celor mai «Kuruczi» unguri mai dovedește ceva: Viena a găsit leacul pentru astâmpărarea dorințelor «sovinștilor exaltați», a «patrioților» cari socot că politica trebuie să meargă după cum și-o închipue împintenații din preajma turnului bisericii mari dela Dobrițin ori «civii» casinelor din metropola papricei...

Numai să se și administreze, *intotdeauna la vreme*, rețeta și țara va fi pusă, d'aci încolo, la adăpost de zguduiți factice dar primejdioase, înscenate de câțiva magnați orgolioși.

P. S. Sa Episcopul N. Popea, nestorul venerabil al prelaților nostri și episcop al Caransebeșului, a împlinit ieri vârsta de 80 ani și 50 ani de când a fost tuns întru monach de marele arhieru Șaguna.

Din acest incident l-au felicitat nu numai cei d'aproape ai Săi, fii Diecezei, ci însași «Academia Română» a ținut să transmită, printr'o delegație, urări de bine și sănătate acesui membru ilustru al său.

Din parte-ne urăm înaltului prelat, celui ce piatră de temelie a pus la toate așezămintele de întărire națională, ani cu bine și sănătate. Mai ales în vremuri grele ca acestea pe cari le străbatem, avem necesitate de povețele marilor bărbați ai trecutului, ale acelor cari ca niște stejari seculari au înfruntat atâtea furtuni.

La mulți ani, Stăpâne!

Împăratul Wilhelm și Ungurii. O telegramă din Kopenhaga anunță că împăratul Wilhelm a trimis vorbă prin archiducele Salvator că în lupta contra coaliției maghiare e totdeauna gata să-l ajute. De când au aflat despre aceasta, șefii din coaliție agită și în contra triplei alianțe.

Noi zicem însă că atâtea-i pot strică șefii coaliției triplei alianțe, cât ar ști Ugron Gábor să facă politică — economică!

Sfârșitul unei aventuri politice. Se știe că în vremea din urmă — nainte de împrăștierea Dietei — șefii coaliției își dădeau mare osteneală pentru a câștiga pe partea lor întreagă croațimea

Principiul național în muzică. (1)

De Isidor Ieșan, Seraievo.

Am fost puternic impresionat, când am cetit în «Tribuna» din 5/2 1906 nr. 25 sub rubrica foietonului, darea de seamă, respective exprimarea simțămintelor de care era animat autorul celui articol, gândindu-se la viitorul concert român, ce-l va da în Arad renumitul nostru artist, baritonul Popoviciu. Am fost impresionat cu atât mai mult, cu cât autorul articolului mi-a fost vorbit din suflet, și a fost exprimat aceea idee, ce o purtasem deja de lung, lung timp în inima mea, fără să o fi putut afla exprimată și publicată pe undeva.

E vorba de muzica și de cântul nostru românesc național, despre aceia muzică atât de gingașă, duiosă, sublimă, precum e toată firea românească ce mișcă, ridică și reînălță ori ce inimă ori ce simțire, ce te captivează și te transpune în alte sfere, în alte lumi, mult mai sublime, mult mai frumoase — în imperiul simțirelor și al armoniilor — decât cum e viața aceasta profană pământească, unde la fiecare pas te așteaptă numai dureri și suferințe, numai decepțiune amară, și o vanitate cumplită: dară care muzică, cu părere de rău, e atât de neglijată de noi înșine.

Aci era vorba, că ar fi bine, dacă aceste te-saure naționale nu s'ar lăsa predate uitării și perzării, mai ales atunci când posedăm din în-

tâmplare un interpret atât de genial precum e dl Popovici.

O salut din inimă, ideea, ce a dat autorul celui articol, și anume, că cu ocaziunea concertului, ce se va da în puține zile în Arad, să se eternizeze prin tehnica modernă, adică prin place de gramofon, interpretațiunile escelente ale cântecelor noastre naționale.

Ar fi o întreprindere foarte salutară când și nouă celorlalți români, cari nu suntem atât de fericiti de a-l auzi în persoană pe bardul nostru național, ni-s'ar da posibilitatea, ca să-l putem auzi cel puțin prin gramofon. Cu ocaziunea concertului s'ar fi putut ruga dl Popovici să binevoiască a ne satisface dorința noastră, desigur a multor români și să conceadă, ca ceea ce va cânta să fie și imprimată în gramofon. Mulți din noi ne-am procurat atare place — și cu noi și lumea cea mare. Aceasta ar fi un triumf național, căci noi am putea arăta lumii, care puțin ne cunoaște, ba care ne cunoaște chiar numai rău, că și Românul posedă artiști și cântăreți renumiți și de o valoare europeană.

Nu știm de ce, noi Românii suntem pretutindeni, când e vorba să facem fapte mari și frumoase, când e vorba să întreprindem și să aducem la cale lucruri mari naționale, tot numai cei din urmă, sau în cazul cel mai bun ne prezentăm cu un mare și grozav, «entuziasm de paie». Parcă suntem din punct de vedere național, poporul cel mai decăzut și mai slab din Europa.

Dacă privim la piesele ce se cântă pretutindeni prin gramofon, când vedem, că toate popoarele chiar și cele mai ticăite posed în abundență cântece de toate soiurile, pieze muzicale, orchestre, opere, etc... pe cari te răspândesc, le lăsează prin toată lumea, și că numai poporul român nu posedă nimica, nu e reprezentat aproape cu nimica; că lumea nu prea știe despre Români, ca și când ei n'ar exista pe pământ, apoi mă apucă milă și durerea, când văd, cât de mic, cât de obscur, cât de debil, cât de neputincios în toate e poporul meu.

Am căutat din curiozitate în un catalog de prima calitate, a unei fabrice de gramofone din Viena, ca să văd în ce relațiune (măsură) stă, și cum e reprezentat, dar am pierdut mai mult prin indolența noastră proprie. Deci în fine e timpul suprem ca să ne trezim odată din aceasta ticăloșie la o viață mai energică, la o activitate intensivă, puternică pe toate terenele de propășire, să părăsim odată trândăvia.

Vorbim aci de muzica națională, care e motivul acestor idei ce le desfășur aci pentru că ea e un stimul puternic pentru o activitate intensivă națională. Muzica națională e de mare însemnătate pentru noi Românii. Prin răspândirea ei, nu ne facem noi numai cunoscuți străinilor, ci ne creștem și pe noi înșine, pentru că dânsa influențează asupra tuturor oamenilor în mod educativ, (Va urma).

MARE MAGAZIN

de articole de sticle de porțelan și vase de culină.

Cele mai moderate și de folos lucruri.

S'A DESCHIS

Arad, Piața Andrássy Nr. 16. (fost casa lui Gebhart).

Se vinde cu prețurile cele mai reduse rare.

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinului nu obligă pe nimeni la cumpărare.

Szabó Albert

furnisor al curții cesare regesti.

Telefon pentru oraș și comitat. Nr. 429. 429 Nr.

N'a vrut să stee însă cu ei de vorbă decât Cingria și Harambasici, politicieni opozanți d'a șeptea mână, un fel de Zoltani croați.

După-ce Dieta a fost disolvată, s'a amânat și adunarea de înfrățire croato-maghiară ce era să se țină la Fiume. Acum se scrie că în *sînul coaliției nu se mai agită de loc ideea*. Cei de sub șefia lui Andrassy, precum și poporalii și Bánffy nici înainte nu era încântați de ideea asta, dar îi terorizau kossuthiștii, iar pe aceștia — Polonyi, care credea ca prin mișcarea asta să terorizeze — Viena. În Austria nu s'a emoționat însă nimeni de această *stricăciune politică pe a cărei fire le-a ținut Polonyi Géza cu naționaliștii cehi și apoi cu radicalii croați și sârbi*, — cum scrie «Az Ujság». Iar naționaliștii unguri s'au blamat și înaintea slavilor de sud, cari se conving acum tot mai tare, că *ceata coaliționistă a vrut numai să-i folosească împotriva Vienei*. Să le dee Croaților drepturi mai largi (presupunând, că era să vină la putere), cine poate presupune despre un partid în frunte cu Apponyi?... Cel mult Sârbii din — Belgrad. Tot așa: cine poate presupune despre un bărbat de stat maghiar, că vrea confederația popoarelor slave din Balcani. Ideea asta a avut-o Kossuth înainte cu 40 ani, dar a renunțat curând la ea, deoarece azi și Lengyel Zoltán înțelege atâta politică: întărirea slavilor de sud înseamnă slăbirea nu numai a Ungurilor, dar a influinței Ungariei.

Fi-vor alegeri?

— Criza. —

Budapesta, 2 Martie.

Întrebarea aceasta preocupă încă pe toată lumea. Dacă până în 11 Aprilie, ultimul termen legal, ele nu vor fi orânduite, atunci, susține coaliția, caracterul absolutist al actualului guvern este manifest, și atunci M. Sa nesocotește în mod vădit constituția. Ziarul «Zeit», din Viena aduce știrea că *guvernul nici nu se ocupă cu ideea alegerilor*. Rezultatul lor ar fi neîndoișor și nu ar avea nici un rost de-a provoca un nou eșec. Din potrivă, guvernul are intențiunea de-a convoca atunci parlamentul, când partidul progresist se va întări îndeajuns pentru a avea perspectivă de reușită la alegeri. El lucră cu toată puterea la fortificarea și mărirea acestui partid cu care va intra în campania electorală.

Noi ministri.

Coaliția deși nu recunoaște legalitatea actualului cabinet, totuși se ocupă mereu de remanierea lui. Zilnic se lansează noi știri despre candidații de portofolii ministeriale. Astfel acum se da drept candidați serioși *Hegedüs Ferencz* la ministerul de finanțe, un personaj necunoscut în luptele politice de până acum. Și candidatul portofoliului de instrucție publică, atât de important și pentru noi, este *Tost Gyula*.

Kossuth și Apponyi în Franția.

Apponyi, și câteva zile după el, Kossuth pleacă la Paris pentru a lua parte la o conferință a comitetului pentru congresul interparlamentar.

Aici ei de sigur vor lucra mult spre a lumina — așa cum știu ei — opinia publică franceză. O serie întreagă de articole și interview-uri se pot prevedea prin presa franceză.

Kossuth către alegători.

Într'un articol publicat astăzi în «Magyarország» Kossuth se adresează către corpul electoral din țara întreagă. El roagă pe toți alegătorii «patriotici» să renunțe pe viitor la cheltuielile electorale numite constituționale. Guvernul, zice el, are de gând să sleiască și să istoviască mijloace bănești ale coaliției prin deseale alegeri ce se prevăd. Ale-

gătorii să zădărniciască această manoperă a lui renunțând la aceste pretenții bănești la alegerile viitoare.

Fără să vrea Kossuth tradează două lucruri. Întâi că coaliția este părăsită de ajutorul bănesc al protectorilor ei de până acum și al doilea, că în trecut alegerile se făceau cu acest ajutor bănesc.

Polonyi și Pronay puși supt acuză.

Cam ciudate vremuri pe bieții eroi coaliționiști. Până acum meritul cel mai mare era și cel mai ieftin de-a strică cât mai tare, de-a înjura cât mai tare pe toți dușmanii națiunii. Câți gălăgioși de astăzi nu au ajuns nemuritori în felul acesta. Ei profitau numai de partea plăcută a acestui lucru, laurii, aplauzele. Acuma vor cunoaște însă și partea cealaltă, pe procurorul. Acest reprezentant al ministerului public pareă creat numai pentru noi și foile kossuthiste aveau totdeauna numele lui în gură când era vorba de «agitatori». Se anunță, că Polonyi a fost pus supt acuză pe motivul lesei majestate pe care a comis-o într'un discurs rostit la clubul «Saskör». De asemenea baronul Pronay Dezső a avut aceeași soartă pentru delictul de-a fi ațîțat pe funcționarii comitatului la nesupunere față cu superiorii lor. Cât de puțin serioși sunt și acum, au dovedit-o amândoi protestarea lor pe motiv că ei să considera ca deputați și deci imuni...

Cartea dlui Aurel C. Povic.

Zilele trecute ați publicat o telegramă din Lipsca referitoare la această carte. Ea a sosit și la redacțiile ungurești. Că călcat pe coadă șovinismul unguresc izbucnește în strigătele cele mai sălbatice asupra ei. «Budapesti Hirlap» scrie un articol în care contrar tradiției sale de ton onctuos obiectiv, ingramădește cele mai sălbatice invective asupra autorului. În culmea delirului, foaia coaliționistă îl face pe dl Popovici un «ne-bun» și «sințit». «Ujság» cere ca acest om să fie cât mai degrabă internat în balanuc. Mai puțin ocolent este articolul lui «Pesti Napló». El recunoaște, că autorul este un om de-o cultură profundă și serioasă. Cartea stîrnește, zice foaia, mai mult zîmbirea decât mânia noastră.

Cartea dlui Aurel Popovici oprită.

Agitația presei a avut efectul dorit. Guvernul a oprit azi noapte prin o ordonanță intrarea acestei cărți al cărei titlu complet este «Die vereinigten Staten von Gross-Oesterreich v. Aurel G. Popovici (Statele confederate ale Austriei-mari) și a apărut în editura lui B. Elischer în Lipsca. Presa continuă de a se ocupa de ea. Pester Lloyd scrie un articol lung de Dr. Theodor Friedrich, în care îl tratează pe dl Popovici drept un om lipsit de mîntea sănătoasă.

Proiectele guvernului.

Iată ce se anunță despre intențiunile guvernului. În sînul guvernului sunt două curente. Unul în frunte cu ministrul Vörös este pentru ordonarea alegerilor în termenul prescris de lege care este scadent la 11 Aprilie. Al doilea în frunte cu ministrul președinte Fejervary voește amânarea alegerilor. Agitația fiind încă prea mare în țară, alegerile nu vor putea da nici un rezultat favorabil. Dimpotrivă ele vor contribui la mărirea agitației.

După alte versiuni, guvernul ar dori să facă alegerile în termenul legal, dar pentru aceasta are nevoie de aparatul administrativ al comitatelor, fără ajutorul cărui nu poate fi nădejde de un succes. Cum însă în foarte multe comitate corpul funcționarilor s'a asociat la mișcarea de rezistență pasivă, guvernul caută să-l castige prin diferite mijloace, atrăgându-l pe partea sa. Astfel, în mod neașteptat, el a asemnat acum la 1 Martie lefurile funcționarilor renitenți ai comitatului Pestei. *Funcționarii însă au refuzat primirea lefurilor*. După alții guvernul va face neapărat alegeri, după ce va reuși să puie ordine în afa-

cerile statului. Se afirmă, că guvernul vrînd să ajungă la stăpînirea aparatului administrativ atât de însemnat la alegeri, voiește să statifice toată administrația comitatelor. Această măsură să va face sub pretextul executării unei legi vechi, care dispune în sensul acesta. Aceasta ar fi de sigur o lovitură puternică pentru coaliție dar mai tîrziu ea ar fi și în detrimentul nostru răpîndu-ne nădejdea de a avea cîndva comitate stăpînite de o majoritate românească.

Fejervary întors din Viena.

Întorcându-se eri din Viena, Fejervary a adus de bună seamă multe ordonanțe. Două din ele au fost deja publicate. Prin ceea dintăiu se *promulgă convenția comercială încheiată cu Italia, și prin a doua convenția comercială cu Rusia*.

Statificarea administrației.

Spaima cea mai mare a partidelor întovărășite este că pe temeiul legii adusă sub Szapary, stăpînirea d'acum vrea să statifice administrația comitatelor. Slujbașii dela comitate ajungînd atunci atîrnători numai dela stăpînire, iar nu aleși de adunarea comitatelor, se înțelege că nu vor mai putea să intre în voile domnilor de prin comitate, iar aceștia nu vor mai putea apoi nici ei să se tragă în degete cu stăpînirea din Budapesta.

Răspunsul guvernului.

Plin de-o pătimașă violență și vioiciune, răspunsul acesta se deosebește nu numai în formă, dar și în fond de celelalte două manifesturi. Argumentele sale sunt puternice și expuse cu mult succes. Se cunoaște o pană vioaie și o mîntăgeră. Este ridicol, zice el, de-a afirma că Coroana este datoră de a-și adepta drepturile sale dorințelor oricărei majorități. Aceasta ar aduce o continuă instabilitate în afacerile statului. Drepturile aceste sunt drepturi, sau nu. Nu pot fi drepturi legate de concesiuni. Controlul parlamentului nu-i de caracter juridic; ci numai politic. Parlamentul nu are ingerință asupra acestor drepturi, ci numai dreptul de-a veghea asupra executării lor. Andrassy este de o inconsecvență de plîns. El atacă aceleași drepturi ale Coroanei, pe cari acum căți-va ani le susținea cu cuvîntul și cu condeiul. *Coroana nu-i în contra maghiarizării. Dar maghiarizarea nu trebuie făcută prin armată, ci prin școli*. Putința de-a maghiariza școlile a fost dată coaliției vara trecută, când M. Sa a dat *cea mai mare latitudine în afacerile interne*.

Iată dar și cuvîntul guvernului asupra chestiunii maghiarizării. El este în contra coaliției. Dar nu fiindcă reprobă maghiarizarea, ci pentru-că coaliția nu a făcut mai demult propagandă pentru maghiarizare. Guvernul deci este și mai catolic decât papa, și mai șovinist decât kossuthiștii și banfiștii! Iată-ne atacați din două părți. Singura nădejde nu poate fi decât numai în puterile noastre proprii.

Scrisoarea deschisă a lui Andrassy.

Scrisă într'un stil fără vlagă, cu repetări și contraziceri, ea face mai curînd impresia unei scuze tînguitoare decât o rostire demnă și bărbătească a unui om conștiu de forța sa.

Andrassy arată peripețiile tratativelor de împăcare.

Mai întăiu el a cerut comanda ungurească și însemnele ungurești în armată. Pe urmă, de dragul unei împăcări el a cedat la un minimum: limba de instrucție ungurească pentru regimentele din Ungaria. Nici aceasta nu a fost admisă. Astfel, zice, el a fost silit de a întrerupe tratativele. Guvernul actual este ilegal. O pace tainică nu se poate încheia decât cu «concesiuni naționale», ori ce altă împăcare nu ar fi decât amânare a războiului și criza, ar fi numai un «armistițiu» trecător.

HARTMANN JÁNOS

ARAD

Strada Rákóczi Nr. 15.

Atelier de mase de biliard, cheiuri, plumbi și alte lucruri pentru cafele

Studiile de specialitate mi le-am câștigat în cea mai mare și bună fabrică din Paris. Mese de biliard le blanez în ori ce blană fără nici o lipire, pe cari apoi plumbii nu sar. La invitare merg ori și unde și în provincie, ducînd pînură de a mea. Pentru lucrurile cumpărate din atelierul meu mai ales pentru cheiuri, iau re spundere un an de zile.

Pe lângă prețuri moderate vînd și cumpăr plumbi folosite. Pentru serviciu prompt și bun iau garanță.

Cheiuri făcute după modelul francez în ori ce mărime dela cor. 2—100. Mase de biliard vechi le transform în noue și le schimb.

O adresă și un răspuns.

Zilele astea au apărut două scrieri de mare importanță: scrisoarea contelui Andrassy și răspunsul, ce i-s'a dat de către guvern. Amândouă sunt de mare însemnătate tocmai pentru noi, naționalitățile. În scrisoarea sa, contele Andrassy povestește cum după peripețiile încercărilor de soluție a crizei, a făcut ultima încercare cu *maghiarizarea*. Iată pasajul referitor la chestiunea aceasta:

Conform propunerii mele făcute după ordinul regelui, m'aș fi mulțumit cu *ceea ce socot mai important din punctul de vedere național unguresc*, cu aceea soluțiune a problemei de limbă după care toți acei cari conform legilor ungurești sunt siliți să facă serviciul militar, *să fie obligați de-a întrebuința afară de limba lor maternă numai pe cea ungurească*, iar ofițerii cari servesc la noi să fie datori de-a învăța ungurește.

Pasagiul este deci clar. Maghiarizarea, acesta-i scopul fătis al lui Andrassy și al coaliției întregi. Scopul acesta îl socotește el ca mai important în lupta coaliției, după cum singur mărturisește în scrisoarea sa. Dar propunerea aceasta, *atât de minimală*, cum zice Andrassy, nu cu ironie, ci cu toată seriozitatea, *a fost respinsă*. Pentru ce? Numai două motive pot explica aceasta. Sau principiul unității armatei, sau intențiunea Coroanei de-a ocroti naționalitățile de maghiarizare. Care din aceste motive a călăuzit Coroana?

Mulți vor zice *amândouă!*

Negreșit, în lipsă de probă contrară, explicarea aceasta ar întări și mai mult afirmarea despre simpatiile, mărturisite sau ascunse ale Coroanei pentru naționalități, și mai ales pentru noi Români. Ea eră sigur în direcția tradiției noastre de până acum și ar fi fost o nouă întărire pentru noi.

Ce păcat, că într'un contramanifest al guvernului, care polemizează cu scrisoarea lui Andrassy, se strică acest efect. Regret, că din lipsa de loc nu pot reproduce acest pasagi pe de-a 'ntregul. Iată ce zice guvernul pe scurt:

Andrassy se plânge, că guvernul nu a admis nici măcar învățarea limbii ungurești pentru nemaghiari în armată. (Deși nici aceasta nu-i adevărat, căci de un an și jumătate încoace instrucția soldaților nemaghiari, cari cunosc limba ungurească, cât de puțin, să face ungurește! — Nota Red.) Aceasta-i o minciună și calomnie. Nu drepturile coroanei împiedică învățarea limbii maghiare. Dovadă honvezimea. Aici manifestul arată cum nici la honvezime instrucția militară nu se poate face de cât în limba maternă. Instrucția militară a honvezimei ungurești se face la Bistrița românește, la T.-Szt.-Márton slovacște, la Sibiu nemțește, la Muncaci rusește și la Panciova sârbește. Astfel argumentează guvernul.

Concluzia? Concluzia cea mai simplă, cea mai luminoasă ar fi, să se dea limbii materne un loc cât mai larg în armată. Dar guvernului îi arde de altă concluzie! Maghiarizați! Astfel strigă el. Nu prin armată, ci începând dela școalele primare în sus pretutindeni, maghiarizați, ca la intrarea lui în armată, recrutul să știe ungurește! Cine-i de vină, că el nu știe? Tot coaliția. În opoziție ea nu a cerut nici odată maghiarizarea (?) și când a ajuns la majoritate ea a avut ocaziunea cea mai frumoasă de a maghiariza. Vara trecută

coroana i-a oferit cea mai deplină largitudine în toate afacerile interne ale țării. Ea ar fi putut deci maghiariza tot învățământul primar, și astfel administrația, care actualminte este nemaghiară în jumătatea comunelor din țară (neadevăr!) s'ar fi putut maghiariza în timp apropiat.

Nu credem însă, că asta ar fi voința Coroanei.

Adevărul e însă, că și guvernul, reprezentantul coroanei, caută popularitate și să întrecă pe coaliție în șovinism. El îi face imputări pentru atitudinea lui puțin patriotică, refuzând să maghiarizeze atunci, când ofertul i-se face chiar de către Coroană.

Jocul acesta al guvernului, de sigur a dat prilej, ca în cartea asupra chestunii naționalităților în Ungaria: „Ungarische Rhapsodien” Lutz Karodi să scrie: „Dispozițiile negru-galbene” ale Românilor, scad în timpul din urmă vizibil, de când ei văd, că nici un ajutor nu le licărește din partea Vienei...”

Gh.

Din România.

Uneltirile grecești. Noul raport al poliției de siguranță asupra uneltirilor grecești este gata și va fi azi înaintat primului ministru.

Mercuri s'au făcut percheiziții la trei notabili greci din capitală, confiscându-se o sumă de documente importante.

Joi seara s'a ținut conziliu de ministrii în care s'au discutat măsurile ce urmează să se ia în contra conspiratorilor greci.

Marele meeting macedo-român convocat pe Joi se amână până Duminecă 5 Februarie, din cauza prea scurtului timp de a organiza o procesiune monștră pe stradele principale ale capitalei.

La Galați și la Brăila, în urma percheizițiilor, s'au confiscat de ascemeni numeroase acte și documente.

Din străinătate.

Mitropolit grec înlocuit. Mitropolitul grec din Karaferia, vilaetul Salonic, în urma incidentului care s'a sfârșit cu luarea în stăpânire de către aromâni a unei biserici din Karaferia, a fost transferat la Varna.

Succesorul său e mitropolitul Gheneghora.

Asupra necesității acestei transferări a fost atrasă atenția patriarhului de către legațiunea grecească.

Poarta limitând acțiunea episcopilor greci. Poarta a edresat patriarhului ecumenic o notă în care spune că mitropolii din Macedonia intervin adesea în chestiuni care nu au nimic de a face cu misiunea lor.

Din cauza aceasta inspectorul general, precum și valii celor trei vilaete au primit ordinul de a atrage atenția mitropoliților să se mărginească la misiunile lor eclesiastice.

Sinodul a hotărât să răspundă la această notă, că mitropolii nu sunt numai șefi religioși ci și șefi ai comunităților grecești; aceasta îi face să aibă în competența lor dreptul de a interveni în administrația lor și de a apăra interesele parohienilor lor.

Atentat contra unui amiral rus. Comandantul general al flotei și porturilor Mării Negre, viceamiralul Tșuknin, a fost

rănit în cabinetul său de lucru, de o femeie necunoscută, care a fost ucisă de santinelă.

Medicii nu s'au putut pronunța încă asupra gravității rănei amiralului.

Amiralul a fost lovit de patru focuri de revolver și a căzut jos; soldații de gardă au pus mâna pe etentatoare, au legat-o și au împușcat-o.

Ședințele tribunalului de războiu au fost suspendate.

Vasele de războiu sunt riguros supravegiate.

În orașul Petersburg domnește o mare agitație.

Deputațiuni aromâne la Patriarhat. În curând vor sosi aci deputațiuni ale comunelor aromânești spre a cere patriarhatului ecumenic încuviințarea de a întrebuința limba română în bisericile lor.

În nota adresată de patriarhat Porței, se declară, că dacă aromânii ar voi să se adreseze patriarhatului, ca supremă autoritate bisericească, patriarhatul este dispus să le ia în considerație cererile.

Pe baza acestei declarații a patriarhatului, se va încerca a se obține consimământul, spre a se pune în practică dispozițiile iradelei, prin care se acordă instituirea comunităților aromânești în Turcia.

Telegrame.

Amnestie. Moscova, 3 Martie. Pentru a domoli poporul, se menține știrea că Țarul va grația la Paști pe toți arestații politici implicați în mișcările din urmă. Numărul acestora se crede a fi 72.000. Cei mai mulți sunt în închisoarea din fortul Petru-Pavel.

Război ruso-chinez. Petersburg, 3 Martie. „Slovo”, organ oficial, aduce știrea că un război împotriva Chinezilor este în ajun să izbucnească, deoarece Chinezii se prepară să ocupe provincia Amur, vecină cu Mandjuria și având un teritor de 173.552 mile pătrate. Guvernul a început deja să trimită oștire în contra Chinezilor.

Atentat contra Țarinei. Petersburg, 3 Martie. Eri, pe când Țarina văduvă, mama Țarului, trecea cu trăsura pe dinaintea palatului său numit Kațian, o bombă a fost aruncată asupra ei. Ca prin minune ea a scăpat teafără, vizitiul și doi lachei au fost însă răniți mortal.

Atentatorii n'au putut fi prinși.

Lovitură de stat în Turcia. Constantinopol, 2 Martie. În Turcia se pregătește lovitură de stat. Sultanul Hamid Abdul voește să schimbe ordinea moștenitorilor de tron, voește să pună pe tron, pe plăcutul lui fiu, Mehmed Burrhameddin, care e numai în al șaptelea rând. Planul lui e sprijinit de Anglia și Franca. Urmas la tron ar trebui să fie Suleiman Ependi, care e de 46 ani, și care are mulți inimi.

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului.
dătură tusa, flema, asudarea noptea.

Se prescrie zilnic de numeroși medici și profesori la morburî de plumânî, cataruri, tusa convulsivă, scrofulosă, influență.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, să se ceară totdeauna:
impachetarea originală „Roche”.

F. Hoffmann-La Roche & Co, Basel (Eletia)

„Roche”

Se capotă prescriindu-se de medie în farmacie la 4 cor. sticla.

NOUTĂȚI.

ARAD, 3 Martie 1906.

— **Iarăși confiscare.** Ziarul «Budapest» a fost iarăși confiscat, pentru articolul «Absolutism», în care sunt atacate puterile civile.

— **Încă o lovitură.** Guvernul nu peste mult va închide universitatea din Pesta, căci demonstrațiile puse la cale de tinerimea universitară maghiară sunt de un caracter primejdios.

Dar nu va fi închisă numai pe o săptămână ori două, ca de altă dată, ci va fi închisă pe întreg semestrul al II-lea.

— **Advertisăm pe amicii și cunoscuții nostri,** să se păzească și nici o atenție să nu-i dea călătorului numit Aurel Georgescu, care după-ace a surprins aici bunacredința mai multor fruntași, cutrieră locurile românești și d'un bilet, dat lui pentru două anume sate, se folosește pentru a surprinde bunacredința tuturor. Din toate părțile ne vin știri, cari ne îndeamnă a scrie, că numitul individ nu umblă să facă «studii etnografice», ci este un aventurier.

El este demascat și în «Gazeta» de ieri și ziarele românești *toate* ar face bine advertizând publicul românesc, să știe a se păzi de numitul aventurier, ca el să nu mai poată păcăli pe nimeni.

— **Clasa a treia la trenul accelerat.** Direcția cailor ferate ungare a hotărât, ca cu începerea dela întâiu Maiu a. să fie alăturate vagoane de clasa a treia și la trenurile accelerate.

— **Printul Friderich Eitel în primejdie.** Din Berlin se telegrafează: Când printul Friderich Eitel a călătorit cu tinăra lui soție prin valea Iuochim spre Hubertstock, automobilul s'a răsturnat în urma ciocnirii cu o căruță țărănească. Ferestrele automobilului s'au spart, dar tinerei pe-rechi nu i-s'a întâmplat nimic.

— **Mireasa regelui Spaniei la Sevilla.** Din Madrid se scrie, că ultima convenire a regelui Alfonz cu mireasa sa se va întâmpla în Sevilla. Ea sosește împreună cu mătușe-sa Eugenia și vor locui în palatul «Las Duenas». Aristocrația de acolo va aranja o festivitate splendidă în onoarea viitoare pareche regale. Regele a edificat la El Ferrol o frumoasă vilă, care va primi nu-

mele de «Monriscot», după orașul, unde s'a întâmplat fidanțarea.

— **Străpuns pe scenă.** S'a întâmplat în Moscva. Se predă pieza «Viața noastră pentru împărat». Un actor așa de neprecut a lovit cu sabia pe adversarul său, în cât acela la moment a murit.

— **Publicațiunile Academiei Române.** Au apărut acum publicațiune mai jos însemnată și se află de vânzare la următoarele librării: Socce et Comp., București. — Otto Harasswitz, Leipzig, Gerold et Comp., Viena (Stefansplatz). 1. I. Bianu și R. Caracas. Catalogul manuscriptelor românești Tom. II fasc. 1. Lei 1.50. 2. Dr. I. Simionescu. Ilynnus albul, un nou pește fosil oligocen din Muntele Cozia (Piatra-N.) 50 bani.

— **Scrieri de Emil Isac traduse în ungurește.** Câteva lucrări de ale tinărului poet Emil Isac, cetim traduse în numerile recente ale fruntaușului ziar maghiar «Az Ujág» din Bpesta. Traducerile (apăruseră: două poezii și două nuvele) sunt făcute cu rara artă de Dr. Andreiu Török.

— **Hymen.** Ni se anunță: Hortensia Sturdza și Miron Moldovenescu, prest în Tohanu-nou căsătoriți. Multe felicitări.

— **Femeile din Marocco.** Femeile din Marocco, despre acăror patrie știm foarte puțin, trăiesc foarte retrase. Toată ziua nu le poți vedea, căci stau acasă în chilile lor, și le este oprit să lucre. Tot așa nu le este iertat să citească, și cauza acesteia e, că literatura maroccană nu poate da nimic folositor pentru femeie. În toată viața lor n'au altă distragere, decât, că femeile cu poziție mai înaltă, pun pe cutare-va slavă-de-a lor, să li-e citească povești pentru copii. Sara pot să părăsească chilile, și atunci se suie pe coperișul locuințelor, și de-acolo admiră natura. În societăți nu umblă, nu se distrag cu nimic, și în zilele atât de plictisitoare numai unele sărbători ocazionale, ca nunțile, fac oarecum-va schimbare. Vizite nu primesc numai dela vrajitoare, și cu acestea stau ore întregi, căci doară și femeia maroccană e fata Evei, deci și ea e curioasă a ști cele din viitor. Femeile mai bogate își împodobesc casa cu multe scumpătăți.

— **Rectificare.** În raportul publicat în numărul 33 al ziarului nostru, despre petrecerea din Săliște, s'a strecurat o greșală, neamintindu-se nimic despre persoanele, cari au aranjat bufetul. Spre rectificare, completăm raportul, amintind, că la aranjarea bufetului a luat parte însămnată dsoara Veluria Papp, directoara școalei de menaj din Sibiu, care în acest scop venise anume dela Sibiu întovărașită de 4 eleve.

— **Uciderea unui diplomat la Bruxelles.** O telegramă din Bruxelles ne-a auunțat, că tânărul fiu al conziliului general al republicii Chili Waddington, a ucis pe tânărul secretar al legației chiliane Balmacedas.

Acesta trebuia să ia da nevastă pe sora asasinului.

Apoi ucigașul s'a refugiat la consulatul chilian, unde poliția n'a putut să-l aresteze din cauza imunității conzulare.

La început această crimă a fost învăluită de mister. Acum afacerea începe să se lumineze. Carl Waddington, fiul conzuliului chilian care a asasinat pe secretarul legației chiliane, Balmacedas, și-a răbunat sora care iubea la nebunie pe acest din urmă, fără a i-se împărtăși dragostea.

Conzulul Waddington publicase în ziare știri apropiate căsătorii a fiicei sale cu Balmacedas, fără a avea însă consimțământul acestuia din urmă.

Victima a primit 5 gloanțe de revolver în cap.

Din cauza exterritorialității, vinovatul nu a fost arestat. După legile în vigoare tatăl trebuie să-și predea fiul tribunalelor.

Tragedia aceasta impresionează foarte mult publicul din Bruxeles.

Familia ucigașului spune, că Waddington a ucis pe Balmacedas din cauza, că a desonorat pe sora și a refuzat să o ia în căsătorie.

Amicii lui Balmacedas afirmă că acesta nu putea să suferă o căsătorie cu sila.

— **Bătrână omorâtă.** Din Süttör se vestește, că în zilele trecute între orele 6—7 văduva lui Acs József, a fost chemată afară de cineva. Bătrâna abea schimbase câteva vorbe cu străinul, căci o lovisse cu săciurea. Bătrâna n'a murit, dar și-a pierdut glasul și mintea.

— **Invenție periculoasă.** În New-York zilele trecute eră sărbătorit un om cu numele Mitchell Soung, care inventase un atare instrument, cu ajutorul căruia spărgătorii de ghiată erau scutiți de cufundare în apă, dacă eventual s'ar putea ghiața cu ei. În zilele trecute în fața unui număr ros public puse în aplicare invenția sa, mergând pe ghiată subțire. Instrumentul a fost însă rău întrebuințat și inventatorul ajunsese cu capul în jos. Pe când venise ajutor, deja se înecase.

— **Modul de trai al împăratului Wilhelm.** Cu ocaziunea cununiei de argint a împăratului Wilhelm, foile germane scriu foarte mult despre perechea regală. Mai ales se ocupau cu modul de trai a lui Wilhelm. Între altele scriau, că pe vremea, când împăratul e acasă, atunci la palat fălăie stindardul de culoare roșie. Dimineața la

Guvântul lui Cambronne.

La 18 Iunie 1815 pe la sfârșitul marelui bătălii, cam pe la ora 8 și jumătate sara, cum armata franceză istovită, dislocată se retrăgea în spre Charleroi, trei batalioane ale vechei garde, comandate de generalii Cristiani Cambronne și Roquet, formând un careu în apropiere de Haye-Sainte, la dreapta sprijinit de drumul din spre Bruxelles, rezista inamicului.

Impinși, sfâșiati, mușcați din toate părțile de lăncerii lui Brunsvik, dragoni și infanterie, ei se retrăgeau încet în spre Belle-Alliance, literalmente înconjuțați, zicea Henry Houssaye, ca mistrețul la o vânatoare cu băie.

În mijlocul batalionului al douălea de vânători Cambronne călare cu fața asudată, cu hainele sfâșiate, negru de praf, vedeă în jurul lui prăbușindu-se oamenii săi în învâlmășală. Și cum inamicul reînnoia somațiunile, turbând de necaz el răspunse...

Acum ce le-a răspuns dânsul?

Aceasta e problema asupra căreia dl Alfred Marquiset a făcut o anchetă pe cât de savantă și de amănunțită pe atât de perfectă ca rezultat. Ah! Empedorele aveă dreptate când spunea acum câte-va secole: Toate lucrurile sunt oculte pentru noi, nu e nimic asupra căruia să putem restabili adevărul.

Dezastrul dela Waterloo n'a fost cunoscut la Paris decât la 21. După amiază «Monitorul» publică un supliment; în darea de seamă a luptei nici o aluzie la faimoasa frază — în ziarele dela 22 și 23 același lucru, dar la 24 «Ziarul general al Franței» publică la informații următoarea notă: Printre faptele care onorează memorabila și

crâncena luptă dela Mont-Saint-Jean, se citează devotamentul sublim al nenorocitei garde imperiale. Generali englezi cuprinși de admirație pentru vitejia bravilor luptători, au trimis o deputație la ei ca să-i sfătuiască să se predă. — Generalul Cambronne a răspuns acestei deputațiuni: «Garda moare, dar nu se predă».

Fraza aceasta sosise oare caldă, caldă la Paris printr'un martor din Waterloo? Nu, e foarte probabil, că a fost făcută în sala redacției ziarului și datorită de sigur imaginației lui Rougemont.

Apostrofa era frumoasă, celelalte ziare o reproduseră și la 28 Iunie la Cameră, pe când Garat propunea să se facă portretele soldaților învinși în aceea zi fatală și în special a viteazului care a spus:

«Să moare dar nu se predă, deputatul Panières, un vechiu convențional esciamă: «Numele ofițerului, care a pronunțat aceste cuvinte nu trebuie uitat, este bravul Cambronne!» Și astfel fraza aceasta, în urma acestei recunoașteri efective intră în istoria oficială. De atunci cea mai mare parte din istorici și biografi, copiindu-se unii pe alții din invidie, continuară să arate pe Cambronne drept autorul faimoasei riposte.

Totuși au fost protestări. Așa în 1818 chestiunea ridicându-se cu prilejul unei tragedii de Jony, anume «Belisarie», «Ziarul Dezbaterilor», organ regalist, intră în arenă. La 16 Decembrie apără un articol semnat V. și prin care se zicea:

«Ne facem o datorie să declarăm, că tot Parisul a știut chiar din gura generalului Cambronne, că dânsul aflase exclamația monumentală prin gazete și că nu-și aminteă deloc să fi zis așa ceva.

«E drept deci ca să restituim gloria cui aparține, adică redactorului «Ziarului general», care

a pronunțat acea frază la trei zile după luptă, în capul uneia din coloanele ziarului său, cărui ziar i-a rămas porecla de „ziar militar“.

Și a doua zi «Ziarul general» răspunde prin următoarea mărturisire: «Eroismul acestei fraze nu constă în articulațiunea silabelor din care se compune; ci din sentimentul ce exprimă și din acțiunea ce o însoțește».

Discuția mai continuă câteva zile apoi încetă. Totuși Cambronne, un om de o lealitate, francheță și delicatete deosebită, nu lasă nici o ocaziune să treacă fără a nu declina onoarea ce i-se făcuse. Oare era un respect pentru adevăr? sau din modestie?

Prefectului Loirei inferioare, Maurice Duvai, îi spuse, că aceste «cuvinte eroice» nu-i aparțin nici lui nici gardei imperiale, care le-a pecetluit cu sângele ei.

Colonelul Mognott îi afirmă că «nu le-a pronunțat nici nu le-a auzit pronunțându-se, dar că desigur ele fusesse rostite de unul din camarazii săi pe care ar vrea să-l cunoască spre ai da onoarea la care are drept». Acest camarad nu era oare generalul Michel, care fusesse omorât alături de Cambronne? Se pare, că lui îi atribuia Napoleon această nobilă ripostă, dar împăratul nu fusese acolo și de sigur, că nu fusese în deajuns informat asupra incidentelor care urmară după plecarea lui de pe câmpul de luptă.

Orice ar fi, Cambronne n'a aruncat Englezilor replică, acest lucru pare sigur.

Totuși sunt mulți oameni care le-au auzit?

Cum se explică aceasta?

În 1862, un bătrân viteaz, Anton Delenau, fost grenadir din vechea armată a regimentului, devenit ajutor de primar în comuna Vicy, din depart-

orele șase, când încă cea mai mare parte a locuitorilor din Berlin doarme liniștită, împăratul, primul slujbaş al imperiului, e în picioare. Se abracă în uniformă de general prusiac, ce-i mai iace. Prin scularea lui de timpurie nu odată face plăceri multor oameni. De multeori insinuă izite pe orele 7 la cutare-va ambazador, când respectivul e încă în pat. Dejunul îl ia în salo-nul împărătesei. Dejunul e simplu: tea, cafea, ouă moi sau friptură rece. De regulă și regina dejunază cu el. Apoi se începe lucrul. Împăratul stabilește ordinea audiențelor, citește epistolele private, și memorandele mai interesante din câte i-au sosit. Subscrie actele. Nici pe jumătate nu s-gata lucrurile, când regina intră, și-l chiamă la plimbare. Împăratul se scoală dela masă și-i pe-trece soția. La orele 10 se întorc și până la so-sirea prânzului ține conferința cu ministrii. Prân-zul e la unul și un pătrar. După prânz se ocupă cu afacerile statului. Și cu toate acestea încă mai are vreme, să citească să scrie, să cultive muzică și să picteze.

— **Călătoria domnitorilor.** Regele Eduard al Angliei, care a sosit joi la Paris va mai sta acolo trei zile, de Duminecă până Marți. La invitarea regelui nostru Francisc Iosif, va lua parte și la manevrele generale din toamnă, ce se vor face în Polonia. Aici va avea întâlnire și cu Wilhelm împăratul Germaniei.

— **Din Cluj** primim următoarele: Nicolae Cornea, baritonistul din București, în zilele astea să aranjeze aici un concert, dar de oarece din cauza tulburărilor întinse politice, cari decurg astăzi în Cluj, era de prevăzut, că concertul din punct de vedere material n-are să succedă, a abzis deocamdată de el.

În schimb însă dânsul a făcut propunerea directorului teatrului, că ar fi înclinat să joace în opera «Rigoletto». Directorul, natural a primit cu cea mai mare plăcere. Astfel Corfescu va juca peste câteva zile opera «Rigoletto», cea mai de forță operă a lui, în care a debutat odată pe scena Teatrului Național din București cu celebra d-ră Luiza Tetratini.

Succesul e de prevăzut. De altfel lucrul ăsta nu-i de lipsă să-l afirmăm numai noi Românii, căci îl afirmă deodată cu noi și străinii, ba par că acestia mai mult ca noi.

— **Renumerele de artist a lui Corfescu** e stabilă și la noi la Români și la străini. În România a debutat de atâtea ori totdeauna cu succes pe scena Teatrului Național; în Braila, Craiova, Bărlad și alte centre. Iar la noi în Arad, în Orade, în Cluj, în Bistrița, în Năsăud, în Turda și în Someșu-mare. Numai Sibiei l-au primit rece.

Nu-i vorba, simpatia sau antipatia cuiva nu alterează talentele.

Totuși ar fi bine, dacă toți ne-am uni în gândurile bune și manifestățiuni. Am fi cu mult mai nobili, dacă am aprecia fără răutate și patimă pe artiștii români.

— **Supărarea Japonezilor.** Locuitorii țării, ce se numește Japonia, așa se vede, că nu vreau să fie numiți de oameni nici, ci se ocupă foarte serios, cum ar putea — să crească. Ideia a sulevat-o un profesor cu numele Tacahiza, ținând despre aceasta prelegere în univertizitatea Pennsylvaniai. După părerea lui Tacahiza, Japonezii trebuie, să ajungă mărimea celorlalte popoare din Caucaz ceea ce se va putea face schimbând modul de trai: și aduce exemplul modul de trai a marinarilor americani, care asemenea încep să crească, de când au alt mod de trai.

— **Foc în teatrul din Chile.** Mare nenorocire s'a întâmplat zilele trecute în teatrul orașene din Chile Santiago. În decursul unei reprezentațiuni, se aprinsese ceva după culise. Fum mare umplu deodată întreg teatrul. Erau de față peste 1290 de ascultători, mai ales femei, cari aduseseră cu sine și copii. Văzând, că fumul se tot mărește, publicul a grăbit să iasă. Atunci se făcu îmbulzala mare. Era un fel de luptă, ce a avut mai multe victime. Zece arși și treizeci morți. Între cei morți sunt și patru actori. Răniți sunt peste patru sute.

— **Și-a urît viața.** La orele unul după prânz, trecătorii de pe strada Árpád din Buda, au fost martorii unei scene îngrozitoare. O fată de rădă frumusețe s'a aruncat de pe podul Dunării în apă. Îndată s'au făcut încercările de scăpare, dar toate erau zadarnice, căci fata nu-și întindea mâna, celor ce voiau să o mântue. În sfârșit totuși au scăpat-o. Era leșinată. O chiamă Margareta Balázs, oficianță. Nenorocita ființă a mărturisit cauza, ce-a mână-o spre prăpastie. Era foarte nenorocită, nu putea să-și câștige nici un post, dar n'avea nici locuință. Până acum rătăcea fără nici un rost pe străzi, dar n'a voit să fie ispitită de ale lumii deșertăciuni, mai bucuroasă s'a hotărât să moară. Dacă nu se aruncă în Dunăre, va fi murit de foame. Îndată s'a început colecție pentru ea.

— **Avis.** În Socodor, comuna fruntașă în comitatul Aradului, peste drum de casa orașului, casa cu Nrul 322, proprietate alui Lazar Lascu, e de închiriat.

E bună și pentru prăvălie (duchean).

— **Executarea faimosului ucigător de femei Koch.** La Chicago (America) a fost executat judecătorește faimosul ucigător de femei Ioan Koch, care rând pe rând a amăgit prin apucăturile lui drăcești 17 femei, pe care le-a

luat în căsătorie, apoi jefuindu-le banii, le-a omorât. Tribunalul din Chicago i-a fost destul să constate, că a omorât numai o femeie, ca să-l judece la moarte. Acum în ceasul când trebuia și el să moară, apărătorul lui a mai cerut răgaz de 1 oră și a dat o nouă petiție de grațiere. Dar n'a fost grațiat. În timpul de 1 oră, până s'a peritactat petiția de agrațiere, condamnatul a glumit cu publicul și a cerut un prânz bun, pe care l-a consumat cu mare apetit, și a fumat o țigare, ultima țigare, apoi a fost dus la moarte.

— **Schveffer și Vörös,** floriști în Arad, palatul minorităților. Efectuează pe lângă prețurile cele mai moderate cununi, buchete și alte împodobiri de flori. Planuri pentru parchetare fac gratuit.

— **Magazin de stofă de fabrică, Lechner și Fleischer,** Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3'30—4'40—6'60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros probe. Lechner și Fleischer, Arad, Szabadság-ter 17 Telefon 475.

— **S-a deschis prăvălia de coloniale a lui Rudolf Baumann** Arad. Piața Tökölly în colțul străzii Lázár Vilmos. Un isvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. rămân cu deosebită stimă: Baumann Rudolf.

— **Betia duce la păcat și mizerie.** Atragem atenția asupra anunțului „Am fost betiv“ al spiteriei lui Frankl Antal din Seghedin.

Economie.

Arad, 3 Martie.

Adunarea generală a institutului Oravician.

Dela trimisul nostru special.

Oravița, 1 Martie 1906.

A XIII adunare generală a institutului fruntaș din părțile banatice Oravician s'a ținut azi, la 9 ore în sala otelului Coroana ungară, în prezența unui număr foarte frumos de acționari.

Adunarea fost prezidiată de dl Ilie Trăilă, directorul-președinte al institutului. Notar al

tamentul Nord, apărând în mod solemn în fața marelui Mac-Mahon, în cartierul său general din Lille, și în prezența prefectului departamentului de Nord, al unui general de divizie și colonel de Stat-Major, dânsul declară:

«Eram la Waterloo, în careul gardei, în primul rând, din cauza taliei mele, — artileria engleză ne fulgeră, și noi răspundeam la fiecare descărcătură printr-o salvă tot așa de bine îndreptată. Între două descărcături generalul englez strigă:

— Grenadiri! Predați-vă!

Generalul Cambronne răspunse, (l'am auzit foarte bine, de asemenea și camarazii mei): Garda moare, dar nu se predă.

— Foc! zise imediat generalul englez.

Noi strânsăsem cercul și ripostarm cu puștile noastre.

— Grenadiri predați-vă, și veți fi tratați ca cei dintâi soldați din lume! repetă generalul englez cu o voce afectată.

— Garda moare, dar nu se predă, răspunse din nou Cambronne, și pe toată linia ofițeri și soldați repetau mereu: «garda moare, dar nu se predă».

Imi aduc bine aminte cum am repetat și eu împreună cu ceilalți.

Atunci urmă o nouă descărcătură, la care noi răspunserăm.

— Predați-vă grenadiri... predați-vă, strigară în cor Englezii, care ne înconjuraseră din toate părțile.

Cambronne răspunse făcând un gest furios și rostind niște cuvinte pe cari nu le-am mai auzit, atins fiind de o schijă, care îmi sbură capela trântindu-mă la pământ peste un morman de cadavre.

Această declarație atât de precisă a fost semnată de bătrânul soldat și de toate celelalte autorități prezente.

În același an un alt morăcănos, scria în «Lumea ilustrată», următoarea scrisoare într-o formă mai energetică și corectă:

«Toți soldații, care au scăpat din Waterloo, știu bine că ilustrul general Cambronne e acela, care a pronunțat fraza gardei, și asupra acestui punct numai e nimic de zis, amicul meu?»

Când cineva scrie pentru ziare, ar trebui să știe mai bine istoria sau să întrebe pe cei care o știu.

Jean Bouldau

Această pitorească declarație nu este ce-i dreptul decizivă, dar conține un așa de prețios stat, încât merita să fie păstrată. În 1877, un supraviețuitor din ultimul careu, Luis Mellet, fost chirurg în regimentul 61 de linie, trăia încă în Angers, amintirile lui erau de asemenea foarte precise: «am fost acolo, declar, că fraza a fost rostită și repetată de toți soldații prezenți. Am strigat și cu ceilalți: «Trăiască Cambronne, garda moare, dar nu se predă».

Pe cine să credem? Pe Cambronne, care neagă ori pe martori, care afirmă? Știu bine, că e un mijloc de a scăpa dintr-o încurcătură, și că cuvântul eroului, trece după o imensă majoritate, că ar fi fost mult mai scurt și mult mai energetic, decât fraza lui Rougemont.

Ei bine, și asta e încă o legendă, și cu mult posterioară ceilalte.

Dacă fraza a luat ființă, a doua zi după luptă, cuvântul (lui Cambronne), nu apare decât pela 1830. La cafeneaua Varietés, pe care o ținea un oarecare Delhodine, atrăgea o clientelă de artiști și scriitori.

Într-o zi în fața lui Carol Nadiér se discută autenticitatea replicii generalului din gardă și cineva insinuă atunci:

— Poate, că a răspuns un cuvânt mai puțin apropiat cu aceasta, dar e drept că Cambronne a spus ceva în sensul acesta.

— Nu știi, nimic, d-ta strigă Genty, un novelist destul de prost. Eu cunosc adevărata replică. Vroiați să v'o spun? Și dânsul le-a spus cuvântul lui Cambronne.

Mulți l-au găsit minunat. Genty a fost aplaudat, Carol Nadiér se mulțumi să zâmbiască, mulți rămaseră indignați.

Cuvântul însă căzuse într-o împrejurare fericită, căci și Victor Hugo în opera sa «Mizerabili» îi făcu o aureolă.

Cambronne dacă ar fi trăit, ar fi fost foarte jenat.

Dânsul se însurase în 1810 cu o englezoaică, de patruzeci și șapte de ani, adecă de două ori mai pudică și nevasta lui probabil a obișnuit d'a nu vorbi în limba ei maternă, în care cuvântul injur pântecel e numit, The Stomach.

Că concluziune se pare, că e stabilit după pitorescul studiu al lui Marquiset, că la Cambronne și ripostă dușmanului printr'un tipăt fără îndoială, care se perdă în sgomotul de împușcături și de strigăte: acest strigăt Rougemont și Genty, l-au transmis prosterității interpretându-l fiecare după placul lor.

Rougemont autor cu oarecare talent dădu o traducție nobilă dar fantezistă, Genty, literat mai mic, dădu una scurtă, dar ne adevărată.

La Waterloo, de sigur frază clocotea în inimi, și cuvântul sfârși în aer, și de aceia și legenda asupra acestui punct special a usurpat atât de repede locul în istorie.

adunării: dl *Ion Perian*, șef-contabilul institutului.

În sensul ordinei de zi, președintele prezintă rapoartele: direcțiunii și a inspecțiunii, cari se conșideră de cetite și se iau la cunoștință.

Din raportul direcțiunii învedereăm următoarele date privitoare la gestiunea pe 1905 a diferitelor operațiuni:

CONSPECTUL OPERAȚIUNILOR

la 31 Decembrie 1905.

I. Depuneri.

Starea la 31/12 1904 a fost de	C.	1,529.232.06
In decursul anului 1905 s'au mai		
depus.		501.456.59
Laolaltă		2,030.688.65
S'au ridicat		504.469.11
Starea la 31/12 1905 de		1,526.219.54
Descrescere		3,012.52

II. Escompt de cambii.

Starea la 31/12 1904 a fost de	C.	1,281.129.55
S'au mai escomptat		4,469.037.30
Laolaltă		5,750.166.85
S'au răsplătit		4,384.948.34
Starea la 31/12 1905		1,365.218.51
Crescământ		84.088.96

III. Imprumut hipotecar.

Starea la 31/12 1904 a fost de	C.	1,248.887.87
S'au mai împrumutat		367.392.—
Laolaltă		1,616.279.87
S'au replătit		117.156.07
Starea la 31/12 1905		1,499.223.80
Crescământ		250.235.93

IV. Credite personale.

Starea la 31/13 1904 a fost de	C.	24.589.94
S'au mai împrumutat		10.191.38
Laolaltă		34.781.32
S'au replătit		11.159.16
Starea la 31/12 1905 este de		23.622.16
Scăzământ		967.88

V. Circulațiunea cassei.

Intratele anului 1905 au fost	C.	4,088.631.78
Eșite		4,636.376.87
La olaltă circulațiunea cassei	C.	8,125,508.65

Reverimentul întreg a tuturor afa-cerilor C. 16810115.51

La punctul 4 al ordinei de zi, adunarea generală hotărăște la recomandarea direcțiunii în înțelegere cu inspecțiunea ca venitul curat să se întrebuițeze în modul următor:

Din profitul curat de 72,228'62
5% dividendă . . C. 27,500.— Cor. 72,228'62
fondului de rezervă

general C. 9,859'56

3% tantiemă direc-torului C. 1,341'86

2% tantiemă func-tionarilor . . . C. 894'57

12% tantiemă di-recțiunii și inspecțiunii . . . C. 5,367'43 Cor. 44,963'42

Din restul de . . C. . . . Cor. 27,265'20

3% supradivi-dendă C. 16,500.—

fondului de rezervă

disponibil . . C. 2,014.20

fondului de penzi-une C. 5,944'72

fondului cultural și

de binefacere . C. 2,806'28 Cor. 27,265'20

Urmează ultimul punct, în privința căruia există

temerea că se vor produce disenziuni, cari nici când

nu-i servesc spre întărire unui institut.

Punctul 5 referitor la alegerea a 10 membri în

direcțiune și eventual întregirea inspecțiunii. Frun-

tașii Orăvițeni însă au știut să dovediască, că pun mai presus de toate interesele institutului și într'un mod foarte înțelept și cuminte au pus la o parte resenzurile personale. La propunerea președintelui dlui *Ilie Trăilă* s'a ales o comisiune de candidare în persoanele domnilor A. Popoviciu, V. Poruțiu, Dr. Ioan Nedelcu, Dr. Petru Cornean și Toma Stanca, cari după o lungă chibzuire, căzând de acord asupra persoanelor, au prezentat o listă prin dl Dr. *Cornean*, care a fost primită cu unanimitate. În urma acestai vot, care-i onorează pe acționarii «Oravicenei», viitoarea direcțiune se compune astfel: Alexandru P. Popovici, Victor Poruțiu, Dr. Aurel Novac, Dr. Ion Manguica, Dr. Ioan Nedelcu, Dr. Petru Cornean, Dr. Mihai Grosșian, Ioan Petroviciu, Toma Stanca.

Inspecțiunea s'a întregit prin domnii Nicolae Băloane, Iacob Bortos și George Dragoescu.

Terminându-se astfel ordinea de zi, președintele, dl *I. Trăilă* închide adunarea, între ovațiile acționarilor.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 26 Februarie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906 (100—clgr.)	16'78—16'80
Secară pe Aprilie	13'70—13'71
Orz pe Aprilie	15'42—15'44
Cucuruz pe Mai	13'80—13'82
Grâu de toamnă pe 1906	16'72—16'74

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906	16'72—16'74
Secară pe Aprilie	13'66—13'68
Ovăs pe Aprilie	15'40—15'42
Cucuruz pe Mai	13'78—13'80
Grâu de toamnă pe 1906	16'70—16'72

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158'—
mic	160'—
brut mare	156'—
mic	158'—

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 73—100 klgr.	Cor. 15'70—15'80
79—100	—
Secară: 100	12'20—12'30
Orz: 100	13'50—13'60
Ovăs mercantil 100 klgr.	13'60—13'70
cernut 100 klgr.	13'50—13'60
Cucuruz nou 100	13'20—13'30
vechiu 100 klgr.	—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. — — — 1.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118 fil. 1906.—12174 tkvz.

Posta Redacției.

P. Domide, preot Obreja. Purierea Dtale fiind legală, se înțelege că ori ce atac ce și se face e o nedreptate. Cu numita foaie noi însă nu polemizăm.

Posta administrației.

S. G. Temesvár. Până la 1 Maiu 1906.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

Află aplicare momentană

3 culegători tipografici

buni

în Tipografia «Tribuna».

Arverési hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság köz-hírré teszi hogy Iszprávník Szever aradi ügyvéd és Walt-hiez Ferencz eleki lakos csatlakozó végrehajtónak Ábra-hám Vera Almás-kamarási lakos végrehajtást szenvedő elleni 32 kor. és 732 kor. 92 fillér tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén levő Aradmegye Nagykamarás községben fekvő s a Nagykamarási 61 szíjkbven A+1 sor (155—156) hsz. a felvett 162 sz. ház, udvar és kertre az árverést 1418 kor. —fill. ezenneel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1906. évi április hó 24 napjának d.e. 11 órakor

Nagykamarás község házánál megtartandó nyilvános árve-résen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 141 korona 80 fillért készpénzben vagy az 1881 LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügymini-szteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges el-helyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgál-tatni.

Kir. törvényszék mint tkvi hatóság Aradon 1906 év. de-cember hó 31-én.

Aknay

kir. tszéki bíró.

Numai într'o casă,

în care copii sunt sănătoși și viguroși, domnește fericire și mulțămire. Unul dintre cele mai bune mijloace pentru a avea copii sănătoși este EMULZIUNEA lui SCOTT, o emulziune din cea mai bună unsoare de pește medicinală din Norvegia mestecată cu hipofosfiți de var și natron. Unde se folosește EMULZIUNEA lui SCOTT, acolo nu se află copii debili ori bolnăvicioși și în creș-tere inapoiți.

Toți copii o iau bucuroși, căci EMULZIUNEA lui SCOTT e dulce și plăcută și e mistuibilă și pentru stomacul celui mai debil copil. Pescarul cu bogatul cel mare este semnul care garantează procedura veritabilă a lui Scott.

Se poate căpăta în ori ce apotecă.

Cu provocare la această ziur, pe lângă trimiterea a unor tîmbre de 75 filieri, trimiț fără altă cheltuielă 1 sticlă de probă.

Apoteca orășanească a lui Emil Budai
Budapesta, IV., strada Vác nr. 34—50.

Prețul unei sticle originale e de 2.50 cor

In cancelaria subscrisului află
numai de cât aplicare

un candidat de avocat

Pracsă să recere, cei cu doc-toratul iuridic vor fi preferiți.

Cu stimă:

P u j.

Toma Jenciu,
advocat.

Mulțam Domnului

că și-a dat să inventezi un mijloc așa puternic ca „Balzamal de viață Gheorghe“, ce re-mi-a ajutat mult la năcazurile mele. Așa scrie Francisc Vas din Cupreg (c. Zagrab. Nenunmărați bolnavi și-au regăsit sănătatea prin „Balzamal de viață Gheorghe“, a cărui putere de lequie e minunată, mai ales la morburile de stomac, de mase, lipsă de apetit, influență, colică, friguri, searp, dureri de cap și masele. 84,711 adrese de mulțumită dovedesc aceasta. 12 sticle mici ori 6 sticle duble costă franco 4 cor. 50 fil. La fiecare comandă de aceasta se dă osticlă pe deasupra, dimpreună cu sfatul cum are să se folosească. O trimite singurul producător: Farmacia orașului Timi-șoara (Temesvár), Piața Sf. Gheorghe Nr. 571.

St. Gheorghe, marcă de scutire.

Acest mijloc să nu lipsească din nief o casă!

St. Gheorghe, marcă de scutire.

Cu deosebită stimă: **Schuh Ferencz.**

POLONYI István

lăcătuș pentru edificii și mașini

Arad, — strada **Aulich Lajos** — nr. 22.

Se recomandă a efectua ori-ce lucrare, veche sau nouă, ce aparține branșei sale, precum:

înfierări de pereți, pregătiri de casse, grilaje la morminte, fântâni, cuptoare, etc.

Mai departe, primește **reparări de cumpene, biciclete, apaducte, ect.**, pe lângă prețurile cele mai moderate și cel mai prompt serviciu.

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

lăcătuș de edificii, canale și apaducte

Arad, Strada **Batthyányi** Nr. 12.

Pregătește din fier bine bătut: grilaje la fluvii,
— — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —

Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apaducte, esitoare fără miros, pisoare, lavortoare, scăli în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu tragere spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de — — — tuburi de piatră smălțuită. — — —

TELEFON Nr. 87.

TELEFON 336

Am onoare a recomanda în atențiunea onoratului public

Cărbunele de piatră fără miros pentru încălzitul saloanelor

în bucăți mari, tot așa și cărbune de altă calitate — 100 kilo 1 fl. 20 cr.

Cărbune de Cer, în bucăți, de prima calitate.

Coaks, lemne de foc tăiate, cel mai bun cărbune de ferărie, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Liferez acasă cu căruța mea proprie fără altă cheltuială.

Magazinul de cărbuni și lemne al urmașului lui

IOAN KRIZSÁN

— — ARAD, — Strada Kossuth — Nr. 37. — —

5 Cor. și . mai ..mult.. pe . zi!

Societatea de cioraperie de casă.

Se caută persoane de ambele sexe, la mașina noastră. Lucru simplu și lute, — pentru întreg anul acasă. Nu se cere nici o cunoștință de mai înainte. Depărtarea nu are a face. Lucrul îl cumpărăm noi.

Societatea de mașini pentru cioraperie pentru lucrat acasă.

THOS. H. WHITTICK & Co.,

Budapest, IV. Havas-ateza 3-365.

PRAG, Petersplatz 7,—365.

Arad. Data postei

Onorata mea Doamnă!

Vă aducem la prealabila cunoștință, că în Strada **Salacz Gyula** Nro. 1, am deschis o

Prăvălie de Corsete

și îndrăsnim la aceasta să atragem binevoitoarea D-Voastră atențiune.

MODELE ORIGINALE Franceze, Engleze și Americane.

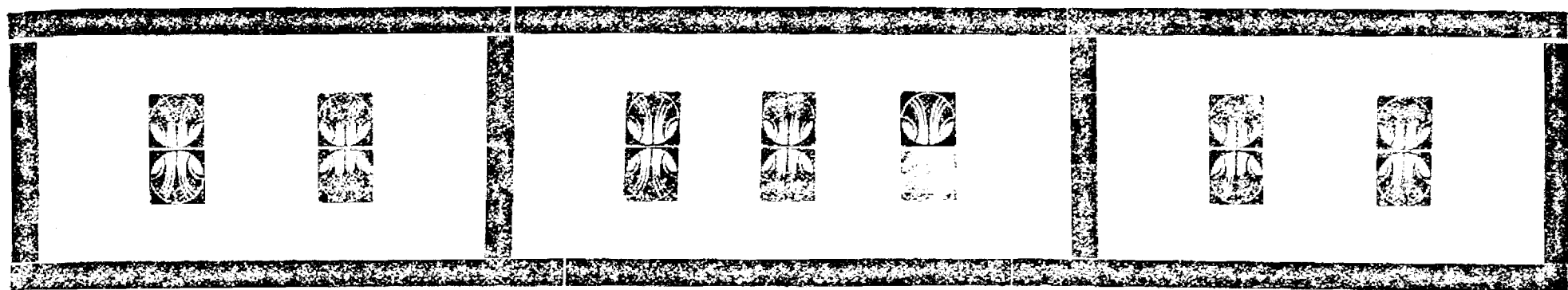

MODEL ORIGINAL PARISIAN

Pe baza experiențelor făcute în Paris, Wien și Budapesta, suntem în plăcuta pozițiune de a putea corespunde preferințelor celor mai înalte. Pregătim punctual ori-ce croitură corespunzătoare cu ultimă modă, în sus (vezi ilustrația) și tot așa **CORSETE ORTHOPOEDICE**, după gustul particular al persoanei.

În nădejdea, că, Onorata Doamnă, cât mai curând ne va onora cu prețioasele D.S. comenzi rămânem ••••• cu deosebită stimă.

Neustadt & Herczog

Alianța Măestrilor de Mobile din Arad

vis-à-vis cu ușa principală a teatrului.

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrata exclusiv de maeștrii aradani

MARE ASORTIMENT DE PERDELE,
DIFERITE COVOCARE ȘI COUVERTURI.

Înd scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu maeștrii, punem la dispoziția onorabilului public

Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai favorabile!

Cu planuri servim gratuit.

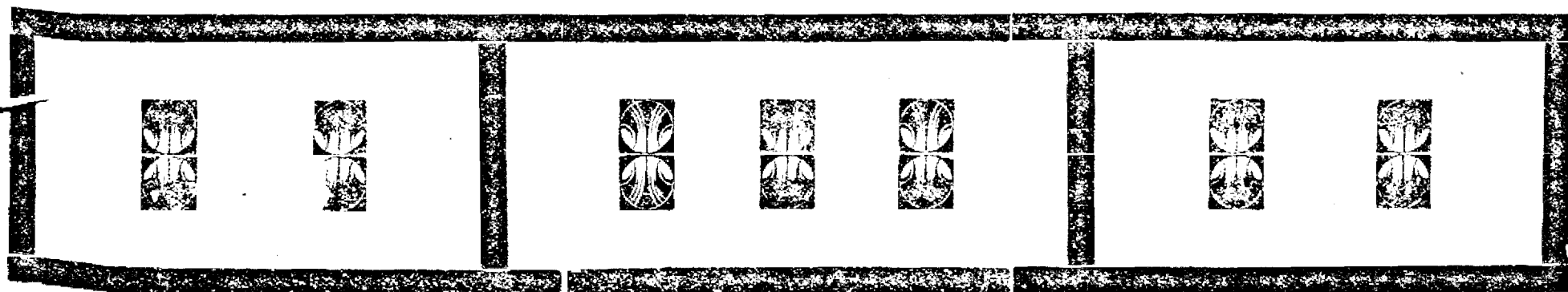
Atragem atențiunea publicului asupra magazinului nostru principal din calea Archiducelui
Iosif No. 11. pe care îl ținem numai până în 1-a August.

Protejarea onor. public o cere:

Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Splendida iluminatie seara până la ora 11.

Berger Gyula

— farmacia „la Sta Elisabeta” —
— ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermacetic „Sf. Elisabeta” cu efect sigur asupra pielii, precum și contra pistriurilor ca mijloc de înfrumusețare și reconstruirea pielii: — o bucată mare 60 fleri.

Pudră „Sf. Elisabeta” (roza) articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem: — o cutie 90 fleri.

Apa de dinți „Sf. Elisabeta” recomandabil în special celor cu dinți răi. Rumeneste gura, întărește gingiile, sistează durerea de dinți și oprește stăreala dinților: — un flacon 90 fl.

Apă de iorgovan pentru frumusețe „Sf. Elisabeta” Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Leac contra reumei și răceleș „Sf. Elisabeta” Leac cu efect sigur contra reumei, răcelii, ischias, deasemenea contra durerii de cap, câteva frițiuni ajung, pentru ea și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spirit pentru păr „Sf. Elisabeta” Sistează căderea părului și formarea de mătreață o împiedică radical. — Prețul: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unul mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept „Sf. Elisabeta” contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — o cutie 30 fleri.

Eter pentru bățături. Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bățuire a pielii, ori bățături. O sticlă e de ajuns pentru delăturarea celor mai mari bățături. — O sticlă 70 fleri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.

Contra anemiei și nervosității

cea mai bună influență are

Vinul feeric china

al farmacistului Rozsnyay Mátyás.

Prețul unei sticle e de 3 cor. 50 fl.

Contra căderii părului

are cea mai bună influență

Spiritul de păr al lui Rozsnyay

care în scurtă vreme delătură mătreața și căderea părului; apără părul de rupere și-i dă o strălucire mătăsoasă. Prețul unei sticle e de 1 cor. și 50 fl.

Sirop pentru copii, contra tusei

Leac admirabil pentru copii mici.
Sticla: 60 fleri.

Toate aceste medicamente se capătă în stare veritabilă, la spițaria lui

ROZSNYAY Mátyás, Arad.

Szabadság-tér.

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștientos. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restauratier.

Serviciu prompt și conștientos!

Unde se adună Românii?

La hotel „Palatin“

care e aranjat din nou în modul cel mai modern, cu odăi curate, foarte elegante și foarte eftine.

Unde e locul de întâlnire al inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți căpăta bere veritabilă de — Schwechat?

In restaurantul „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul „La Palatin“

Unde poți căpăta, în Arad, cele mai bine găsite mâncări?

Tot la „Palatin“, la restaurantul lui Ignatie Pașca!

Și tot acolo, în fie-care Sâmbătă, se capătă cîrnați proaspeți și carne de porc. Abonamente se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciu prompt și conștientos!

Mare magazin de articole de mașinării economice.

Economii și proprietari de vii
pot face mari crușări, dacă se vor prevedea
cu mașini economice, viticole, de cules, de
pivnițarie, din foarte bogatul asortiment al lui

Gyenge Ferencz

ARAD

PIAȚA BOROS BÉNI Nr. 15.

(Casa Dengl)

Mare magazin de Mașinării

unde se pot căpăta cele mai renumite fabricate
probate și adoptate în toate ținuturile patriei
ca cele mai excelente: **Locomotive de vapor**
și triere, **pluguri de oțel sistem Sack**,
grăpi pentru cultivarea solului, mașini de să-
mănat la șir și împrăștiătoare, greble, alegătoare
de neghină, site pentru alegerea grâului, sfări-
mătoare de cucuruz, tăietoare de napă, cântare.
Uleiuri de mașini, oliv de prima calitate, pen-
tru triere, motoare și automobile. Valvolină.
Unsoși diferite, saci de bucate și ponevi, curele
și alte recvisite. Stropitori de vii, zdrobitoare
și prese de struguri. Instalațiuni de mori și tot
soiul de articole economice se pot căpăta cu
o o o prețurile cele mai ieftine. o o o

GYENGE FERENCZ

Magazin de mașini economice. — Piața Boros Béni 15
(Casa Dengl)

Cele mai bune condițiuni de a plăti în rate.

Singurul mare magazin de mașini economice și de uleiuri pentru mașini.

Farmacia „la Sta Troiță”

NĂGELE ANTAL

TIMIȘOARA, Gyárváros, Főutca nr. 44.

Crema „Helén”

☺☺☺ pentru față și mâni. ☺☺☺

Înlătură pistruile, petele de ficat și
tot felul de necurătenii de piele.
Se folosește seara înainte de culcare.

1 borcan mare	—	—	1 coroană
1 borcan (de probă)	—	—	60 fliteri
1 săpun	—	—	80 fliteri
1 cutie pudră „Helén”	—	—	1 cor.
1 sticlă apă de sălăt	—	—	1 cor.

Cel mai bun loc de cumpărat

TEA rusească

veritabilă

de China și Caravan în pa-
chete originale măsurate.

Rum Jamaika

diferite soiuri veritabile
în sticle proprii se pot găsi

la drogueria și parfumeria lui

Vojtek és Weisz

ARAD

Crema

☺☺☺

MARGARETA

a lui

Földes

este un mijloc inofensiv lipsit de grăsime, cu efect
grabnic și sigur, care face să dispară alunițele,
petele de ficat, roșeața de pe nas și de pe mâni.
Mijloc mai bun pentru obraji și mâni aspre nu există.

Efect instantaneu! **Prețul 1 cor.**

Preparația lui

Földes Kelemen

farmacist
în - Arad.
Telefon nr. III.

Avis!

Deschiderea unui restaurant nou!

Restaurant și bererie populară

Lukács Sándor

ARAD. — Piața Libertății — No. 11.

Am onoare a aduce la cunoștință on. public, că în urma
praxeii de mai mulți ani câștigată în

fosta localitate **HARTMANN**

cu aranjament de tot nou, corespunzătoare pretențiilor de azi
în 20 Decembrie c. am deschis sub titlul sus numit un frumos

Restaurant și bererie populară.

Zonă-dejun cu un pocal de bere 18 cr.

Zonă-cină cu un pocal de bere 20 cr.

Prima calitate bere de Kőbánya. Pocal 8 cr. Halbă 12 cr.

În fiecare zi bere proaspătă. Musică permanentă. Serviciul cel mai atent.

Cerând sprijinul on. public la noua mea întreprindere
sunt cu deosebită stimă

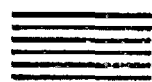
Lukács Sándor

restaurator.

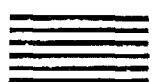
**Prețurile mâncărilor cu 20 procente
mai ieftine ca ori și unde.**

Admirabilă bucătărie ungurească și vinuri bune de munte.

Se primesc abonamente la un an.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în

Arad. — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1.

o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austro-ungaria, Germania și America o o

mă adu în plăcută poziție a produce și servi pe onoratul public

o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o

din material de prima clasă și pe lângă pre-

o—o—o țurile cele mai avantajoase. o—o—o

În special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărămătoare de cereale, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vită, pluguri (Seitană), prese de vin, pompe precum și alte articole pivnițarie și instalațiuni de mori, joagare și țigări mic și mare, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinării lor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treierătoare, motoare de benzin, petrol, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinstit
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

Frații Kriser

TIMIȘOARA

URI-uteza nr. 6. — — Telefon nr. 765.

Întreprindere de iluminare cu acetylen.

Puteri de specialitate — bărbați cvalificați.

Magazinul fabricii Landeck Carbide Ungaria de sud.

Efectuește ori-ce lucruri ce se
țin de branșa aceasta, precum :

● ● **scălză și apaducte** ● ●

în modul cel mai prompt,
pe lângă prețuri moderate.

Magazin stabil în forma constatătoare din acetylen,
ca sticle, candelabre, flacări, etc.

Tot felul de mașini economice, ca:

TRIUMPH III,

mașină de sămănat cu dinți cu păreche sau
fără păreche.

Se caută vinzători!

Sirupul carpatian

pentru pept

al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuintează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot folosi fiindcă are deosebită influență asupra singelui și
♣ formării oaselor. ♣

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la
♣ spitalăria lui ♣

Barcsay Károly

■ Szeged, Széchenyi-tér 12. ■

Recomandă specialitățile felurite
din magazin și admirabilele sale
bandage și diferite preparatii, ca :

Pudră de lacramioare: pregătită din materii cu totul nestricăcioase — care împrumută feții o culoare foarte plăcută fără ca să se poată vedea. O cutie, 1 cor. 20 fileri.

Preparatele se capătă totdeauna proaspete — la **Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“** colțul dela András-sy-tér și Petőfi-u. **Arad.**

7 21-25

Pînză, sifon, canaras si rufe de pat.

Mătase, cîrpe de Berlin și șaluri

Fabrica de motoare din Dresda, soc. an.

(mai înainte HILLE), filiala:

GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 41. sz.

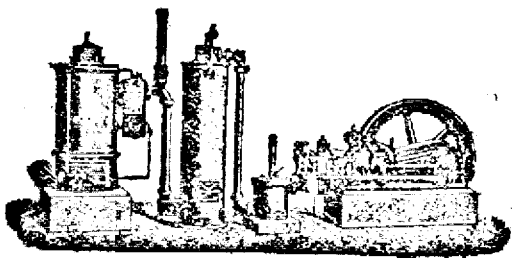
TELEFON 12-91.

Motoare cu benzină, motoare cu gaz, motoare cu oleu brut, motoare cu spirt, motoare cu acetylen, Locomobile cu benzină pentru treierat. Motrare cu pompe de gaz (generatori) mașini de putere foarte moderne și foarte perfecte, dovedite ca cele mai eficiente și mai convenabile pentru mănăst.

6
medalii
de stat.

74
distincții.

100.000
motoare
liferate
spre mul-
tămintă
generală.

Motorul din Dresda este cel mai admirabil fabricat. Construcție dovedită de perfectă. — Pregătit din cel mai bun și mai solid material.

Trainic! Intrebuințat ori câtă ani nu are lipsă de reparat. Pentru mănăst e foarte bun. Manevrarea foarte simplă. Cheltuielile de transmisie sunt relativ foarte mici.

Motoarele din Dresda se pot vedea la diferite întreprinderi industriale și în fabricile economice ale morilor: mori, țigări, lemnării, ferăstrău, stabilimente de scos apă, camere de nutreț, lăptării treierat ș. m. d. pe la diferite alte întreprinderi economice.

Se livrează întregi aranjamente de ateliere.

Deslușiri și preliminar de cheltuieli se dau bucuros.

Garanța foarte mare! - Favorabile condiții de plată!

Să sprijinim industria din loc!

Ioan Spanlang

Lăcătușier

ARAD, Flórián-u. nr. 6 e (casă proprie)

Primește în lucrătoria sa ori-ce lucru ce stă în atingere cu această branșă, ca:

feră-ii pentru clădiri, mașini de fier, porți, balcoane, coridoare, trepte, grilaje, verende, scuturi, tablete în orice formă, Sobe Meidinger, fântâni săritoare, și orice soiuri de renovări.

Indeplinesc ori-ce comandă atât în loc cât și în provincie în modul cel mai cinstit — iar pentru tucul făcut de mine primesc chezașia.

Cerind sprijinul onoratului public, rămân

cu stimă:

Ioan Spanlang,
Lăcătușier.

Planuri pregătesc gratuit.

Nou și mare magazin de lemn de foc și cărbuni.

Telefon 528.

Am onoare a aduce la cunoștința stimatului public aradan că în **Nagyvárad-ut 12., am deschis**

**o prăvălie pentru lemne de foc,
lemn de instrumente,
blăni și cărbuni.**

Ca reprezentantul fabricii de ciment din Gurahonț a Căilor ferate unite Arad-Cianadane, mă ocup cu table de marmură artistică și petrii mortuare (ori-ce fel de execuție).

Am în deposit var, precum și renumitul cărbune făuresc din Cinci-biserici. Cărbuni de lemn, cocs, cărbuni pentru încălzirea saloanelor, la cumpărare **trimit acasă.**

Cer sprijinul onor. public, și semnez.

Cu toată stimă:

Fränkl S. József.

Intreprinderea tehnică de comunicație
și circulație

Tröster Jenő

ARAD

Cancelaria: Bulevardul Archiducele Josif N-ru 7.

TRANSPORTĂ:

Tot felul de mașini agricole. Ustensile de zidire. Instrumente agricole și pentru pivniță. Motoare.

MONTEAZĂ:

Fabrici. Morii. Uzine electrice și de acetylen. Incalzire centrală. Calolifere. Trenuri cu motor. Articole electrotehnice. Diferite lucruri tehnice. Țesături și torturi de sîrmă (drot). Mașini de scris, calculat și control. Automobile pentru persoane și transporturi de povară. Pere electrice și reflectorii. Uleiuri de Vacuum rafinate.

Articole de cânepă, in și gumi.

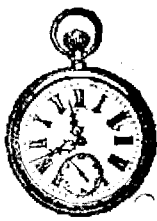
Preliminat de cheltuieli gratis.

În Arad, — încă n'a mai fost!

Ori-ce reparație de
ceas numai 90 cr.

In partea teatrului

Am în deposit, în todeauna, lucruri
fine și prețuri cu adevărat ieftine.

Garanție de un an.
Sticlă de ceas 10 cr.

Vörösmarty-utca 3.

Tot felul de ceasuri de buzunar, de
părete și weckere (de deșteptat).

LA CEASORNICARUL

SZILÁGYI MÁRTON

Nu e numai reclamă!

Poftească oricine a se convinge că acolo se pot repara orologioare
și ceasuri, bine, ieftin și conștient. Tot acolo se primesc calfe
de primul rang, și se angajază și ucenici pentru ceasornicărie.

Deschidere de atelier pentru lăcătușerie. **Avis!**

Atelier de lăcătușerie artistică și de construcție

cu Onoare aduc la cunoștința onor. p. t. publicului că
am deschis — pe Faczán-uteza nr. 6 — în ARAD,
aranjat modern, pentru a efectua orice în branșa aceasta.

Execut: cămine, inenietori, ferestre și uși de fier, țigini, prese de vin, șu
rube pentru podari, trepte de fier, balcoane, rude de steaguri, mobile de
fier, bănel pentru grădini, parafulgeri, tot felul de ferări, ca: grădele de
morminte și cruce, instalare de pompi cu pompe, reparări de case cu
prețuri foarte convenabile — în schimbul unor execuțiuni perfecte.

Asigurând pe onor. public de serviciul meu prompt și coreapun-
zător, mă rog pentru binevoitoru sprijin.

Cu deosebită stimă:

PANKER F. VICTOR

Mare asortiment de grădele pentru morminte în mărime naturală. — Modelele pot fi privite.

Morburile de stomac

sunt de cele mai multe-ori urmări-
rile incontestabile, care cauzează lipsă de poftă de mâncare, insom-
nie, colici de stomac, greață, indispoziție, durere de cap, tuse, paloare
și gălbeneală, colice etc. și de multe-ori sdruncină sănătatea, dacă nu
se vindecă la vreme. Contra acestora de decenii sub numele de PICĂ-
TURI MARIACELLI pentru stomac, — sunt cunoscută pretutindenea

Picăturile lui BRADI pentru stomac

ca cele mai eficiente, și care aduc poftă de mâncare și în-
tăresc stomacul. O mulțime de epistole de recunoștință!
în spital să cerem numai picături BRADI și nu altele.
Să fim atenți la banda roșie, la chipul Sfintei Fecioare
și subscrierea fabricantului. Mai bine ne ferim de contra-
faceri decât ne adresăm comanda noastră direct la
Spităria BRADI K. „la regele maghiar“

Viena, I., Fleischmarkt 1.241.

unde pentru 5 cor. se capătă 6 sticle, pentru cor. 4.50
3 sticle duble franco

Trimitem gratis cartiica, ce arata cum să se folosească.

Nouă mină de marmoră.

Am onoare a aduce la prealabila cunoștință a onoratului
public din loc și provincie, că

în Arad, strada Wesselényi No. 1.

am sortat corespunzător împrejurărilor de azi o

mină de marmoră

unde primesc spre efectuare ori-ce lucru aparținător industriei
de marmoră, precum: Mobile de marmoră, întocmiri de scăzi
și scaune pentru măcelărie, întărirea păreților prin mar-
moră, marmoră pentru mese, etc. etc. etc., în cea mai bună
calitate și în ori-ce culoare. Preț moderat, serviciu prompt.

Cu stimă: **Binda Angelo.**

Cumpărare de prăvălie!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public din loc și jur
precum și onor. mei clienți, că am cumpărat

prăvălia de ghețe a lui GORZÓ și soții

care există de 13 ani și în ea o și eu am fost partaș. De azi înainte
eu o voi conduce ca prăvălie proprie.

Cu deosebită stimă

BOLEZNI ANTAL

Arad, Salacz-utca 2 sz.

Primul institut sudungar de auritură artistică

a lui ►►►►► **E. I. SPANG**, auritor bisericesc,

(casa proprie) Str. Gărei No. 10. TIMIȘOARA (fabric)

Premiat cu diploma de onoare și cu
medalia de aur București, și cu altele
medalii de argint, la diferite expoziții.

Se recomandă pentru gătirea de tot felul de lucruri în arta sa
și anume:

altare noi și vechi (temple), tronuri, străni,
amvoane, sfeșnice, rapizi, prapori, cruci de turnuri,
plafonturi, decorații de părete, etc. ◀◀◀◀

Prăvălia de delicatose, băcanie,
vin, ceai, șampanie, rum, ape
minerale și salbatăciuni - a lui

Dürr Gusztáv

ARAD — vis-à-vis cu
Casa orașului.
N-ru de telefon 118.

Își recomandă cele mai
proaspete delicatose cu pre-
țurile cele mai ieftine și ser-
viciul cel mai curat.

Curmale detot felul și Prune de compot.
Struguri proaspeți de Malaga.
Smochine de Sultan și Smyrna și Fructe
candirate.

Migdale de dessert cu coaje de hârtie.
Prăjituri proaspete de ceai.

Pești marinați și în pai. HERINGI proas-
pete de Marea Ostică. SARDINE de tot felul.

CAȘURI de Ementhal, Groi, Gorgon-
zola, Strachino, Imperial și multe alte.

CĂRNĂRII

CONSERVE — LEGUME

Rumurile cele mai excelente.

Mare asortiment în Ceai de China și Rusia.
Magazin de vinuri de șampanie de Hubert

„GENTRY-CLUB“
Casină, Törley și a renumitelor șampanii
franceze Mumm Reims.

Cele mai bune calități cu comandă directă de

CAFEA

de Jamaica, Cuba, Ceylon, Iava-
aur și Mocca.

Excelentă Cafea prăjită de PALERMO
care la gust și aromă e fără pereche, în pachete
originale de câte 1 1/2 kgr. 2 cor. și 20 fil.

Asortiment colosal de bogat în tot
felul de

zaharicale diferite

aranjate

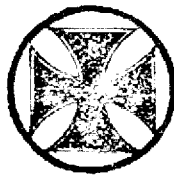
în cutii de lux, și — măsurate.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta. *Nu e leac secret.*
vindecă și înviorază sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, tinituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, astma, auzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischiaz, nudul în pat, influența, însemnă, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și contra multor altor boale, care la tratare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Încercarea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflate, este pe de altă parte e cel mai bun agent contra tuberculezilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurarilor, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate încercări din toate părțile lumii care prețuiesc cu multumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea aceste atestate. Pacienții, care în decurs de 45 zile un bo va vindeca prin aparatul meu, primesc bani înapoi.

Unde ori-cine încercare s'a constatat zădărnice, rog s probeze aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta“, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și răspândit.

Chiar și ieffințata extraordinară a crucii mele electro-magnetice o recomandă cu înțepire.

208

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburile învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copii și la femei de conști-
— — — — — tole foarte slabă. — — —

Locul central principal de vânzare și cumpărare pentru toate
și străinătate e:

Müller Albert, Budapest, V., str. Vadász 42. R.
colțul str. Kálmán.

POMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitate cea mai bună.

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urmă strop, ear sâmburul de struguri, coaja și alte părți necurate se îndepărtează numai de cât, prin asta pompa nu se strică și nici vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se dă o garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC

258

cu ventilații rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de care ea a întrebuintarea de apă nesipoasă ori murdărie nu abdică serviciul. Pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe 3 ani (reparație gratuită). Șurube potrivite unitare și țevi de câneapă din lăuntru căptușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Rákóczy-utca 27.

Stropitori de vie se primesc spre reparare.

Amăn!

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că în Arad, Atzel Péter-u. No. 2. (la intrarea dela Zrinyi)

un biuro de imobile și zăloage (amanete)

din încrederea unui institut de bani de primul rang în Europa, care a încredințat pe Dr. Heppes Béla cu reprezentarea juridică.

Ofer la toate băncile din provincie, din Budapesta sau străinătate pe lângă prețuri ieftine pentru imobile de pământ și case de închiriat pe amortizație sau împrumuturi de amanetare până la 65% a valorii imobilelor.

Ofer împrumut de oficiu în cel mai culante mod pe timp de 5—15 ani pentru oficeri în armată, la oficanți de stat, comitat, oraș, tren, persoane private pensionate și la astfel de pensionați cari au o pensie mai mare de 1100 coroane.

La aranjarea afacerilor de împrumut cel ce cere împrumutul n'are nici un fel de spese de preliminar.

Primesc încredințări de a cumpăra și vinde averi imobile, ca și de închiriere.

Primesc încredințări de parcelarea bunurilor, de vindere după parcelare sau de închiriere după metoda acesta.

Primesc în urma legăturilor mele cu „Institutul de credit din Budapesta“ și „Societatea de credit din Viena“ învoire pe lângă cele mai culante condiții.

Cu stimă

Robitsek Kálmán

Institut de amanetare a imobilelor și zălogurilor.

■ In atenția celor ce zidesc case! ■

Teodor Cioban zidar diplomat și
architect, - ARAD.
Deák Ferencz-utca 34.

Cu onoare încunoștiințez pe onor. public, că

în branșa arhitectonică

execut tot felul de întreprinderi de transformări de zidiri vechi, repararea de biserici române și școli, precum și zidirea lor.

Cu planuri și bugete servesc gratuit. Comande primesc atât în loc cât și în provincie. Prețurile-s foarte moderate.

Cu stimă

Teodor Cioban.

Important!

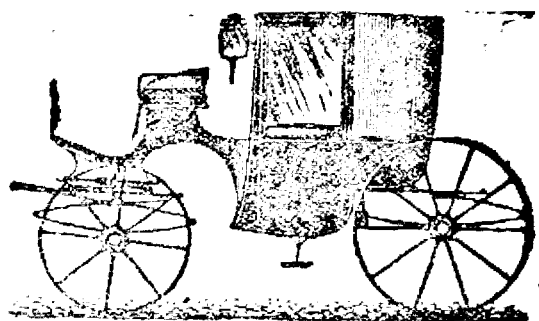
Pentru Dame și Domni

articole de precauțiune din gumi franțuzesc și american, se poate căpăta bucata cu 40 fil.
6 bucăți cu 2 coroane.

Bureți parisiensi se capătă cu 70 fil. bucata

în apoteca lui

Földes Kelemen
ARAD.

Kovács és Thomay

66 faurî 66

Arad, Kossuth-utca 2. sz.

Avem onoare a recomanda în prețiosul p. t. DV. sprijin, prăvălia noastră de renume pentru construirea de trăsurî.

După experiențele câștigate în 7 ani de-a rândul în fabrica de echipage imp. reg. de curte a **FRĂȚILOR KLBER** suntem în plăcută pozițiune de a corespunde până chiar și celor mai extreme pretențiuni.

Fabricăm echipage noui conform comandel — și primim reparări pentru prețuri ieftine și culante.

Trăsurî gata în deposit.

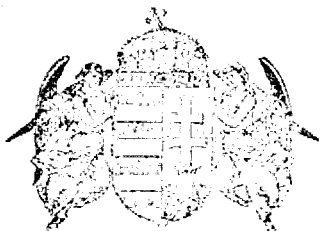
Preț-curent gratis și franco.

Cu deosebită stimă

Kovács és Thomay
faurî.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpsta în 1896.

**TURNĂTORIA
DE CLOPOTE**

Fabrica de
scaune de fer
pentru clo-
pote -- alui

ANTONIU NOVOTNY

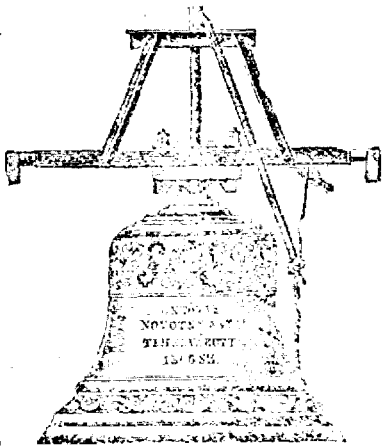
TIMIȘOARA-FABRIC

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase, pe garanție de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte îndată ce clopotele sunt bătute de o latură fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

CLOPOTELE GĂURITE

de dînsul inventate, și premiate în mai multe rînduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — pentru preajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca și spre turnarea de toace de metal. — Preț-curantul ilustrate gratis.

Firma de instrumente muzicale a lui

▲▲ MATEI STÖHR ▲▲

Arad. — Strada Templom (Palatul Minoritilor)

Orice fel de instrumente muzicale, violine, gurdune, harmonici, citere, ghitare, flaute, dobe, clarinete, cu un cuvînt orice fel de instrumente muzicale și cele trebuincioase la — — — — — acestea să pot găsi la mine. — — — —

Violini și gurdune vechi sau rupte

cumpăr sau le schimb cu altele nouă.

MANYUTCZ IOAN

PĂLĂRIER

STRADA HUNYADI — Nro. 112.

Recomandă bogatul său magazin în pălării gata.

Tot așa primește spre efectuare ori-ce lucrare ce se ține de această bransă.

Curățiri, reparări, vopsiri de pălării și comande din provincie, se execută prompt și estin.

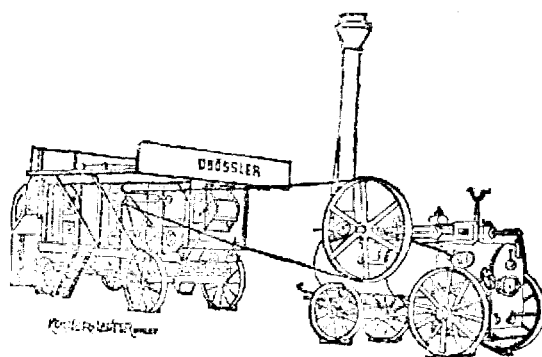
Cu stimă:

IOAN MANYUTCZ

Carol Drössler

Fabrică Ces. Reg. de mașine agricole.

Budapesta, VI. Váci körút 59.

Transportă automobile, locomotive cu vapor, grape de vapor, imblăcee cu vapor, imblăcee de mână (jărgányos) și motoare de ulei crud. Montează mori și tot felul de mașini agricole și economice.

**Mărfuri solide. : : : :
Condiții favorabile.**

Cataloage de prețuri și de căeltueli, se trimite gratis.

: : : : : Se caută agenți!

Annun!

Remediul cel mai bun în contra răcelii, tusei și a gaturăului este **Ceaiul pentru piept** de Száskabánya! —

Sa poate afla la farmacistul: **Dr. Béla Odor**, din Száskabánya

(com. Krassó Szöreny)

Un flacon, cu porto, 1 cor. 10 fil.

Hannauer Mihály

Tinicher de edificii și obiecte de lux, — în Arad, pe strada Deák Ferencz No. 24. (lângă biserica reformată)

Se recomandă cu executarea a tot felul de articole în bransa aceasta, pe cari le efectuează în modul cel mai prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftin posibile.

Bucuros servește cu preliminări de spese.

Primește acoperiri de turnuri de biserici, acoperiri de case, etc., și tot felul de confecțiuni și reparațiuni de tinichea.

Se caută un învățăcel.

PREDARE DE HOTEL

Am onoare a aduce la cunoștința publicului, că am cumpărat pe strada Halász No. 41.

Hotelul ^{intitulat} „Porumbul alb“

și îl voi conduce pe mai departe sub îngrijirea mea proprie. Mai departe voi îngriji de beuturi și mâncări bune și alese, și de un serviciu pe deplin mulțumitor. Cerând sprijinul marelui public, sunt cu stimă

BARDÓCZ ÖDÖN, hotelier.

PREDARE DE CAFENEA.

Cu onoare aduc la cunoștința marelui public că am cumpărat

Cafeneaua „Korona“

și din nou aranjată o voi deschide **Duminică în 25 I. c.** în mod sărbătoresc. Pentru un serviciu prompt și iute, — pentru curățenie perfectă și beuturi bune și curate, garantez.

Cerând binevoitorul sprijin semnez, cu deosebită stimă: **STEFANOVICS MIHÁLY.**

Hotel „Leul de aur“ ^{Timișoara — Josefstadt.}

Imi iau voie a aduce la cunoștința onor. public și a mușterilor, că am preluat

Hotelul la „Leul de aur“

și îl voi conduce de azi înainte în propria regie. Îmi voi da silința ca prin buclă și pivniță excelentă precum și prin serviciu prompt, să mulțumesc mușterilor mei și să măresc bunul renume din trecut al hotelului. — Rugând pentru binevoitorul sprijin, sunt

cu distincție **Theofil Gross**, hotelier.

— URMAȘII LUI KUBÁT —

* Văduva Kubát Antalné *

A R A D

Fabrică de perii și pensule

Strada Weitzer János (Palatul Minorităților)

Atelierul: Strada Angyal Nr. 28.

Magazin de perii și pensule de cele mai bune calități. Fabricare de tot felul de articole în bransa aceasta.

Nouă compactorie de lux!

Cu onoare aduc la cunoștința onoratului public că, am deschis în Arad (palatul Minorităților) o admirabilă

compactorie de lux și cărți comerciale

unde se pregătesc tot felul de legături fine și durabile, paspartouri, carnete familiare, colecții de chipuri, cassette, etc. în piele, plus sau mătăsă, în ori-ce formă și pe lângă prețuri convenabile.

În lucrurile tehnice mă pricep foarte bine, și mă angajez să pregătesc schițarea de planuri punctual și în mod practic.

Cu deosebită stimă: **Mayerhoffer Adolf**, Compactor. în Arad (Palatul Minorităților).

Se primește îndată o față și un băiat la învățătură.

Nağy Nép. János

Timișoara Josefín, str. Bonaz No. 6.
(vis-à-vis de Claustru)

Primul institut de arta sculpturii pentru zidirea de altare și de aurit.

Recomand onor. domni preoți și domnilor enuratori su-premi bisericești atelierul meu de bun renume, în care pregătesc iconostase noi, altare, scaune episcopesti și alte aranjamente complete bisericești. Pe iconostas pictez nouă icoane de artă, afară de aceea auresc și vâp-sese din nou iconostase vechi. Primește vâpsitul de biserici. Trimite schițe de plan gratuit. La dorință călătorește la fața locului pe spesele mele. Totodată recomand icoanele mele de relief, în piatră masivă, cu vâpseala polichronică.

Lucru prompt și solid.

Rugându-mă pentru onor. binevoitorul sprijin — semnez cu deosebită stimă:

Nağy Nép. János, sculptor.

Am onoare a aduce cu tot respectul la cunoștința onor. public și onor. mei cumpărători, că

căsăpia mea de pân' acum

din Hunyadi-u. am strămutat-o în Forray-u. 1. (în casa lui Auerbach) — și o-am aranjat întru totul corespunzătoare cerințelor timpului de azi.

Rog pentru binevoitorul sprijin al marelui public, și semnez — — — cu toată stima:

Milan Stojakovits, casap.

Koszilkov József

prăvălie de bluze și haine femeiești

Arad, Piața Andrassy 20.
(Gr. Nádasdy-palota)

Am onoare a aduce la cunoștința marelui public că mi-am mărit prăvălia mea și am adus un atare personagiu de servit cu care pot satisface cele mai mari dorinți ale publicului.

Primesc spre efectuare toalete franceze și engleze, paltoane, pentru care am specialiști, toalete de bal, etc. etc.

Costume și blouse în formele cele mai precise, pe lângă prețuri moderate. Comandele din provincie le efectuează prompt. Spre probă primesc ori-ce comandă, asigurând deplina exactitate.

Reclama e sufletul comerțului.

Prin reclamă : : : la progres!!

SALON

și cosmetic

pentru îngrijirea frumuseții!

Unde tot felul de defecte de frumusețe, până chiar și fețele cele mai sbârcite, după metoda cea mai nouă, le lecuiește

Mme GYÖRI

Arad, Piața Szabadság, Nro. 18. Curtea a II-a.
Strada Haszinger 2., etagiul I.

Dacă suferi de reumă și răceală, nu căuta alt medicament ci cumpără o sticlă de **spirt de reumă** de **Dr. Flesch**

care vindecă reuma, răceala, durerea de mâni, picioare, spate și șold, slăbirea mânilor și picioarelor, durerile iscate din batăi, sforțări, scintiri și umflăturile, mai în grabă de cât ori-ce alt medicament. Influența se poate vedea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi la cari n'a fost nici scaldă nici alt medicament. Se poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui o o o

Dr. Flesch Emil apotecar Magyar Korona*
Budapesta, magazinul prim în apotecile lui Török István
Budapesta VI. Király-u. 12. și Andrassy-ut 26
O sticlă de 1 litru 2 cor. La o folosire mai îndelungată, pentru o sticlă „familiară” preț 5 cor., din care 2 sau 3 la dispoziție le trimitem pe lângă ramburs poștal.

Transpunere de prăvălie!

Köteles Imre

măsar de edificii, mobile și portaluri

Arad, Halász-u. 9. sz. (casa Domány)

Primește ori-ce fel de muncă ce se referă la branșa de măsură de edificii, mobile și portaluri, ca lucrări de edificiu, instalări de prăvălii, ridicări de portaluri, aranjări de mobile de bucătărie, salon și odaie de dormit pe lângă prețuri modeste și execuție punctuală și repede.

Pregătește gratis planuri și desene.

Comandă încrezătoare așteaptă de la on. public, cu stimă:

Köteles Imre

măsar de edificiu mobile și portaluri.

Recomandabila Tipogra-
fie „TRIBUNA” atâta ca
execuție cât și ca prețuri.

Fischer Károly

fabricant de funii, țesături,
de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherceg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și ține, pe care le are în deposit mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de mază și fabrică la îngrădit de grădini, grădini publice, curți de galițe și păduri cu vinat, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delucării de pământ, nisip, petriș, și pentru lucrări de mine, zidiri și grădinarit. Site la ferestre de niște și magazine de grăunțe. Apărătoare de seintei la locomotive, mori și coșuri de fabrici. Somiere elastice de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, cari în privința ușurinței de a se ține curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din aceasta branșă — cu prețuri din cele mai moderate

Vindecarea deplină a boalelor secrete!

Să nu prezente nime într-o chestiune atât de gînușă a se prezenta odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor specia e adesea din străinătate poți afla punctul locului, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori căi de adănc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu siguranță afla și calea pe care ajungi la vindecarea răului, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedica ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și descrie boala cu deamănentul și după ce va fi examinată va primi desigur șirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marea de răspuns. După încheierea curei, au la sece scrisorile se ard rere expresă se retrimit.

Un astfel de locuitor și curător e institutul special al drului alcóz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale unde i se curăță sângele bolnav, nervii i se întăresc trupul totreg se eliberează de boală și suferința de chinuri.

Pără conturbarea ocupațiunilor zilnice dr. Palóc vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundamente cu metoda sîu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate boalele de besică, de țeve, de testicule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sitlisului, poala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei o sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși dr. Palóc dela 1 ore în. a până la amiază).

Adresa: Dr. Palóc medic de spital, specialist Budapesta VII, Kerepesi-ut 10. 272

AVIS

In Arad cea mai veche impletitorie
de coșeri și scaune de nueli
in strada Kossuth nr. 64.

La magazinul meu se găsesc coșeri de călătorie pe piață și de haine în ori-ce mărime.

Impletire de scaune nuiele în prețul cel mai ieftine se pot repera și primesc spre reparație ori-ce lucru ce cade în branșă mea.

Cu stîmă deosebită:

REDERMACHER JÓZSEF

Impletitor de coșeri

strada Kossuth nr. 64.

Farmacia „MARIA AJUTĂTOARE“ a lui JAHNER RUDOLF

Timișoara-Fabric, Str. Principală 70.

Discretă și zilnică expediție cu posta. — Telefon 476.

„JAHNER“

Cremă neunsuroasă.

Cel mai nou produs igienic pentru curățirea părului și înfrumusețarea lui. Înlătură petele galbene, bubele, pricinuite de infirmități, sgrăbunțele și alte necurătenii de piele. Crema aceasta ziua se poate folosi mult fără cu succes.

1 cutie . . . 1 coroană.

„Jahner“ pudră. E non plus ultra pudrei. Bună la baluri, saloane și de zilnic folos, carea acoperă încrețiturile și e cu totul nestricăcioasă. În culorile: roza, alb și crem. 1 cutie . . . 1 coroană.

„Jahner“ săpun. 1 bucată 60 de bani. 1 cutie . . . 1 coroană.

„Jahner“ pastă de dinți. 1 doză, 1 coroană.

„Jahner“ apă de gură. Bună pentru dinții scorburoși și gingii burețose, 1 sticlă, 70 b.

„Jahner“ esență de păr. Excelentă pentru înfrumusețarea mătrei și contra căderii părului. 1 sticlă, 1 cor. 30 bani.

„Jahner“ pomadă pentru creșterea părului. 1 tegulă 4 coroane.

„Jahner“ vâpseală de păr pentru a colora în blond părul sur și cărunț. Necerșita colorării e eschisă. La comanda se notează că părul încărunțit în ce culoare să se vopsescă (negru, brunet ori băl). 1 cutie 4 coroane.

„Jahner“ apă blondină. Pentru a vopsi în timp scurt, în băl aurii, părul blond, roșu, chiar și brunet ori negru. 1 sticlă, 4 coroane.

Fluidul pentru reumatism și gicht, al doctorului Hoffmann.

Medicament folosit de ani îndelungați împotriva gichtului, reumei, durerii de nervi, levrăgiei, reume, durerii de mușchi, exudate, ischias, scintirea membrilor, înțepirea mușchilor și coardelor, schilavirei și a durerilor din crucea spinării. 1 sticlă, 80 bani.

Tusă. Bomboanele lui Dr. Oppolzer.

Mijloc foarte bun contra catarului organelor de respirație, contra tusei și a gâdilirei la gât, a catarului de plămîni, a grelei respirații. 1 cutie 80 b.

Pilulele curățitoare de sânge ale lui Dr. James.

Pilulele acestea curătesc sângele, iritează activitatea intestinului și ajută lucrarea sângelui, depărtază toate surcările rele, fierca strică și rămășițele ramase dela alte boale. 1 cutie 80 bani.

Balsam Dr. James. Balsamul acesta încălzește răna și singele îngreunat, depărtază a-cerea, flegma și fierca superfluă și prin aceasta produce o mișcare proastă, prin umare aduce și mișcarea rănei (stomacului) în mișcare nouă și poftă la mîncare și beutură. Balsamul acesta depărtază vînturile, sporește activitatea intestinului, delatură ridicarea din stomac, amărăciunea, greața, durerea de cap și amețea. 1 sticlă, 80 de bani.

Unsoare de răie, — a prof. Kaposi.

Accastă unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la răie, ci și la tot felul de erescenții de ale pielii. 1 tegulă, 1 coroană.

Preservativ pentru galițe.

Mijloc probat contra epidemiei gânilor, gâtelor, ratelor, curcilor, etc. 1 cutie 40 bani.

Blister (unsoare roșie engleză) contra inflamațiunilor cronice dela înclieturi, a cărnei moarte și a deformitaților de picioare și tot soiul de boale de oase. 1 teg. mică 1 cor., 1 mare 2 cor.

Unsoare de umflături.

Cu adevărat uimitor foloșitor la curenți de goase, buretele de goase, la umflături de boala apei, rane de scrișituri, aprinderea pielii, de oase, etc. 1 tegulă 1 cor.

Prav de cai.

Contra tusei, ofitei și sgarilor, mai departe contra catarului, lipsei de apetit, etc. 1 pachet 80 bani.

Prav elveț vite.

Contra tusei, relei mistuiri, lipsei de apetit, pentru curățirea singelui, și la vaci pentru îmbunătățirea laptei. 1 pac. 80 bani.

Prav de răie.

Contra răiei și diferitelor boale ale animalelor de casă. 1 pachet, 60 bani.

Balsam de rane.

Pentru rane și fistule rău granulate, învechite și alte diferite răni. 1 cutie 40 bani.

Prav de porci.

Recomandabil — la lipsa de apetit, provocată de reaua mișcare, mai departe contra tusei și a viermilor lăuntriți precum și pentru curățirea singelui. 1 pachet, 80 de bani.

Pentru înconjurarea contrafacierilor nuami „Preparatele lui Rudolf Jahner“ ieșite din farmacia sa au valoare! — și se pot căpăta la

Farmacia „Maria ajutătoare“ a lui R. Jahner, Timișoara-Fabric, Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Strada Principală numărul 70. ♦♦♦

Teodorovits Milán

COFETAR ȘI PREGĂTITOR DE CIARĂ

Timișoara-Fabric

Prăvălia:
Strada Principală
Nr. 15.

Strada 11 (în
casa proprie).

Lumini de ceară 1 kg. 1 cor. 60 fileri.

Aluate . . . 140 bucăți — 2 coroane.

Nouă prăvălie de flori.

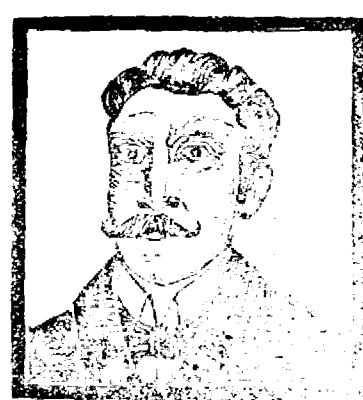
A mea on. public asupra prăvăliei mele de flori naturale oficiale ce mi-am deschis-o în

Strada H. H. H. nr. 6.

Primește să pregătiți orice ocazii de nunți, baluri, etc. buchete, coroane și orice decorații, cu cel mai bun gust. În timp de lipsă, coroane se pregătesc în 3 ore. Primește și aranjare de grădini pe la domenii, cu condițiile cele mai favorabile. Recomandându-mă în protecția onor. public, rămân cu deosebită stimă:

Czavar Dániel

Grădinar, — Arad, — strada Hunyadi-u. nr. 6.

Am
fost
betiv

până-ce nu am folosit *medicina antialcoolică a lui FRANKL*.

Femea mea mi-a pus-o în băutură, și cum acest medicament nu are nici miros și nici gust, — fără știrea mea am luat leucul mîntuitor. Acum mi-a scîrbă de ori-ce băutură spirtuoasă. Recomand ori și cu acest leac. K. M., măcelar.

Acest leac a readus fericirea în mil și mil de familii. Nu e stricăcios sănătății! Un flacon întreg e 5 coroane. Se poate comanda și cu rambursă.

FRANKL ANTAL, spiterie
SZEGED, Felső-város 20.

Poftiți a vă convinge!

Cu puțini bani se pot cîștiga multe daruri de Crăciun. Cine vrea să se convingă, să ne cerceteze prăvălia, și se va convinge că nu e reclam, ci e — fapt adevărat, că la

Kilényi C. și soțul

Arad, Andrassy-tér 20. (palat. Fischer Elis)

se pot cîștiga *cele mai eftine Daruri de Crăciun și Anul Nou*. — Avînd un magazin colosal, desfacem mărfurile pe prețuri foarte reduse; și anume: articole de modă bărbătești și femeiești, cămăși, cravate, mănuși, ciorapi, pălării, căciuli, obiecte de lux, lulele de spumă, tabachere, portmoneuri și diferite alte obiecte fine de lux. — Jucării de tot felul pe jumătate preț. —

Poftiți a vă convinge!

